

Delavci tovarne pohištva Alples v Železnikih odhajajo z dopoldanske izmene! — Foto: F. Perdan

Leto XXVII. Številka 95

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin — Izdaja CP Glas Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, petek, 13. 12. 1974
Cena: 1 din
List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Prometnih nesreč, v katerih so udeleženi vozniki traktorjev, v primerjavi z nesrečami, ki jih povzročijo drugi udeleženci v cestnem prometu, na Gorenjskem ni veliko. Kljub temu pa je kamera našega fotoreporterja v preteklih dneh zabeležila kar dva taka primera. V soboto se je taka nesreča pripetila na obvoznici v Šutni pri Zabnici (slika zgoraj), v ponedeljek pa na odseku ceste Železniki—Ojstri vrh v bližini naselja Smoleva (slika spodaj) (jg) — Foto: F. Perdan

Zadeva Surovina pred sodiščem

»Dober skladiščnik ima vedno višek«

Pred senatom peterice, ki ga vodi sodnik Borut Kobi, se je do slej zvrstilo že kar precej obtoženih uslužbencev kranjske odkupne postaje Surovina. Nekateri med njimi se kar ne morejo več spomniti, na kakšen način so pritehtavali kovine in koliko so si potem delili, čeprav so v preskavi imeli še dokaj svež spomin. Tako se je le s težavo spomnil preteklih dogodkov obtoženi Antun Ivičič, nič ni vedel o pritehtavanju s pomočjo zniževanja tarife tovornjaka, s katerim sta šoferjerm Štirnom vozila kovine. Res je dobival od Štirna denar, to je polovico zaslužka, ki sta ga dobila s pritehtavanjem, toda Ivičič se ni zanimal, zakaj je dobival ta denar. Vprašanje je seveda, če bodo sodniki verjeli, da nekdo dobiva dokajšnje vsote denarja, ne da bi vedel zakaj.

Priznal pa je, da je nekaterim obrtnikom prodal ukraden baker, o čemer je že obširneje in bolj odkritosrečno povedal Pavel Štirn. Med obtoženimi je tudi blagajničarka odkupne postaje Tončka Zrimšek. Javni tožilec ji očita grabež, ponareditev uradne listine in jemanje podkupnine. Zrimškova je na podlagi lažnih dostavnih vpisovala v prejemanje neresnične podatke. Vsota tako prigoljufanih kovin je po teh prejemnicah presegla 94.000 kilogramov, vrednost kovin pa presega 655.000 din. Prejemnice je podpisal šef odkupne postaje Bukovnik. Denar za te kovine, ki jih v skladišču seveda ni bilo, so delili med seboj Zrimšek, Bukovnik in pa šofer ali delavec, ki je ukradeno blago, pritehtano ali kako drugače odvzeto, pripeljal.

Za pritehtavanje je Zrimškova vedela, vendar ne od vsega začetka. Povedala je, da je pri tej delitvi na račun pritehtavanja dobila okoli 25.000 din. Res je tudi, da je vedela, da piše v prejemnice lažne podatke, vendar pa ji je to naročil njen šef Bukovnik. Vendar pa dvojnega knjigovodstva, eno za pritehtavanje in drugo pravo ni vodila. V obtožnici javni tožilec Zrimškovi tudi očita, da sta si z Bukovnikom razdelila znesek 8000 din, ki sta ga dobila od Marka Bezenška, razen tega pa naj bi si z Bukovnikom razdelila še več večjih vsot v višini 38.000 din. Zrimškova in Bukovnik sta zanikala, da bi se okoristila z vsoto 33.600 din, ki so jih sešteli po skladišču.

Nadaljevanje na na 20. str.

5. stran:

Že skoraj dva meseca prazen Park hotel na Bledu čaka na začetek rušenja — Foto: F. Perdan

Organiziran razvoj turizma

Pred nedavnim se je na Bledu na prvi seji sestel koordinacijski odbor za razvoj turizma na Gorenjskem. Odbor deluje pri Gorenjski turistični zvezi in si je zadal nalogo, da bo v prihodnje pospeševal in razvijal propagandno dejavnost, informacijsko službo, turistično izobraževanje, kmečki turizem in druge oblike s področja turizma na Gorenjskem. Gre predvsem za to, da gost, ki bo prišel na Gorenjsko, ne bo imel več občutka, da so nekatere oblike turistične dejavnosti na nekem področju oziroma v nekem kraju visoko razvite, drugje, le nekaj kilometrov stran, pa jih sploh ni. Skratka, gre za celovito turistično ponudbo, s katero se namerava Gorenjska v prihodnje pojavljati na domačem in tujem turističnem trgu. Za to nalogo so se pri Gorenjski turistični zvezi odločili, ker menijo, da je danes turizem sestavni del gospodarskega in družbenega razvoja in kot takšen v regionalnem pogledu ne sme biti neusklajen.

Takšno usklajevanje in dogovarjanje bo odbor v prihodnje skušal doseči s sklepanjem samoupravnih sporazumov, s povezovanjem članstva pri vseh akcijah, katerih cilj je hitrejši razvoj turizma. Na prvi seji 17-članskega koordinacijskega odbora so za predsednika izvolili Bogdana Sanco z Bleda, za tajnika pa Karla Ceja, tajnika Gorenjske turistične zveze. A. Z.

Linhartove proslave v Radovljici

Po sklepu izvršnega odbora kulturne skupnosti Radovljica so na predlog kulturnih društev, zveze kulturno-prosvetnih organizacij, temeljne izobraževalne skupnosti in glasbene šole Radovljica v sredo zvečer v avli osnovne šole v Radovljici na tradicionalni Linhartovi proslavi podelili Linhartove plakete in druga priznanja. Srebrne plakete A. T. Linharta — delo akademskega kiparja in medaljerja Staneta Dremlja — so dobili: akademski slikar profesor Janez Ravnik z Bleda za umetniške dosežke na likovnem področju, harmonikarski orkester glasbene šole Radovljica za dolgoletno uspešno kulturno delovanje na glasbenem področju in knjižnica A. T. Linharta Radovljica za vzorno organizacijo in uspehe pri širjenju knjižnične mreže.

Posebna priznanja — diplome kulturne skupnosti — so dobili: Jože Ažman za dolgoletno požrtvovalno in strokovno vodenje harmonikarskega orkestra, Marjan Eržen za požrtvovalno in uspešno vodenje pevskih zborov in Anton Noč za dolgoletno požrtvovalno delovanje na glasbenem področju. Na slovesnosti so dobili v znak priznanja za tvorno in požrtvovalno delo v izvršnem odboru kulturne

skupnosti Radovljica knjižna darila — letošnja zbirko Prešernove knjižnice — Jošt Rolc, Maruša Avguštin, Franc Mencinger, Svetozar Pezdnič, Franc Podjed, prof. Niko Rupel in Zvonko Savnik.

O pomenu in zaslugah začetnika slovenske dramatike — pesnika in narodnega buditelja, radovljiškega rojaka A. T. Linharta je na slovesnosti govoril predsednik skupščine kulturne skupnosti Radovljica Jože Bohinc. V kulturnem programu so se predstavili komorni zbor A. T. Linhart iz Radovljice, ženski pevski zbor Murka iz Lesc, harmonikarski orkester glasbene šole Radovljica in recitatorska skupina radovljiške delavske univerze.

Proslava gorenjskih DU

Ob 15-letnici delavskih univerz Slovenije bo drevi ob 17. uri v kinodvorani v Radovljici osrednja proslava vseh gorenjskih delavskih univerz. Zaslužnim sodelavcem, organizatorjem izobraževanja in predavateljem bodo ob tej priliki podelili posebna priznanja in odličja. Ob tej priliki bo na novo ustanovljena dramska skupina delavske univerze Radovljica uprizorila znano slovensko veseljo iz čitalniških časov J. Ogrinca v Ljubljano jo dajmo. Igrico je režiral direktor delavske univerze Radovljica Miran Kenda, pri gledališki opremi pa je pomagalo Prešernovo gledališče iz Kranja. JR

Naročnik:

Delovnemu človeku je treba omogočiti stalno izobraževanje v vsej delovni dobi

Misel vzeta iz resolucije 7. kongresa slovenskih komunistov je bila okvir in moto dvodnevnega posvetovanja, ki je bilo ob 15-letnici delavskih univerz v Sloveniji pretekli teden v Kranju. Začelo se je s slavnostno sejo skupščine delavskih univerz in se nadaljevalo s podelitvijo priznanj dolgoletnim sodelavcem ter se sklenilo z razpravo in sklepi za usmeritev nadaljnega razvoja.

Delavske univerze so nastale in se razvijale z zasnovo in razvojem delavskega samoupravljanja in z uveljavljanjem položaja delavcev v družbi. Zato je razumljivo, da imajo korenine v izobraževanju, ki je bilo v zgodovini povezano s potrebami delavskega gibanja, osvobodilnega boja, utrjevanja ljudske oblasti in z gradnjo novih gospodarskih, kulturnih in drugih zmogljivosti, ki so vse terjale osveščanje človeka, da se je hitro usposobil za nove naloge.

Podatki o petnajstletnem delu, s katerimi so predstavniki delavskih univerz na posvetovanju nastopili pred javnostjo, so plod vztrajnega in zavestnega dela majhne skupine nekaj sto delavcev delavskih univerz in pa množice nekaj tisoč sodelavcev, strokovnjakov z najrazličnejših področij.

V zvezi delavskih univerz je trenutno včlanjenih 48 delavskih univerz. Le-te imajo približno 4500 stalnejših sodelavcev, ki se poleg svojega osnovnega poklica ob večerih posvečajo izobraževanju delovnih ljudi. Kljub temu pa delovanje delavskih univerz še marsikje v naši družbi pomeni pravo izjemno uspešnost, saj pogosto materialno, tehnično in kadrovsko zelo skromne organizacije uspejo organizirati izredno širok krog izobraževalnih oblik in dosega izredno množičnost.

Izvenšolske oblike izobraževanja, ki so jih delavske univerze pri nas uveljavile kot nenadomestljiv del izobraževalnega sistema, so v 15 letih na 34.800 seminarjih in tečajih, ki so trajali skupaj 1,7 milijona ur, zajele več kot 1.250.000 udeležencev — od 46.000 v prvem letu delovanja do 132.000 v lanskem šolskem letu. Lani je bila tretjina tečajev s približno četrtino vseh udeležencev namenjena usposabljanju za samoupravljanje in politično delovanje. V ta namen so delavske univerze pripravile tudi več tisoč predavanj, ki so

zajela prek 30.000 ljudi. Druga tretjina tečajev s približno četrtino udeležencev pa je bila namenjena usposabljanju za delo na delovnem mestu in dopolnilnemu strokovnemu izobraževanju.

Približno 18.000 zaposlenih se je v pripravah na izpite posluževalo pomoči delavskih univerz. V šolskih oddelkih za strokovno šolanje odraslih se je v 15 letih izobraževalo 58.000 delavcev in drugih občanov. Poleg tega so delavske univerze pomagale visokošolskim organizacijam organizirati centre izrednega študija.

Izredno množičnost so dosegli tudi na nekaterih drugih vzgojnih in izobraževalnih področjih kot je civilna zaščita, vzgoja mladine, šole za starše in še nekatere druge.

Ob vsem tem bi veljalo poudariti, da v vseh petnajstih letih ni bilo nobene večje naložbe v učne prostore delavskih univerz. Morda se bo tudi v tem pogledu obrnilo na bolje, saj so podporo zahtevam za boljši materialni položaj, zlasti pa zahteve po boljših prostorih in delovnih pogojih podprle vse družbenopolitične organizacije, predvsem pa zveza slovenskih sindikatov, ki je bila pokrovitelj posvetovanja.

VZGAJATI IN IZOBRAŽEVATI ZATO, DA BO ČLOVEK SPREMINJAL SVET

Delavske univerze so bile ustanovljene za izobraževanje samoupravljalcev. Ali so svoji družbeni nalogi in vlogi ostale zveste vseh petnajst let?

Delavci delavskih univerz so si to vprašanje zastavili pred približno dvema letoma. Ugotovili so, da je tehnokratizem, elitizem in liberalizem imel svoje odseve tudi v odnosu do izobraževanja pri delavskih univerzah. Izobraževanje je bilo vse bolj namenjeno delavcu le kot delovni sili in je začelo dobivati zna-

čilnosti, ki spremljajo mezdne odnose. Zato je začelo slabeti družbeno izobraževanje in idejna vzgoja. Vse bolj so bile delavske univerze postavljene v ekonomski odnos, ki je vsebino dela podrejal ekonomskim učinkom. Delavske univerze so le z zavestnim vztrajanjem uspele ohranjati nekatere družbeno vzgojne oblike, čeprav so bile deležne vse manjše družbene in materialne podpore.

Prelom v takšnem gledanju na delavsko univerzo so napravili plenum CK ZKS o vzgoji in izobraževanju, zlasti pa pismo predsednika Tita in resolucije ter sklepi kongresov ZK.

Rezultati so že vidni. Obseg družbenega izobraževanja se je v zadnjem letu podvojil in zastavljeno je obsežno delo za preobrazbo učnih programov.

Vendar, so poudarili govorniki na posvetovanju, proces še ni in ne bo tako kmalu zaključen. Usposabljanje delavcev za samoupravljanje še vedno pogosto zadeva na odpre in v šolstvu se še vedno ohranja dualizem: drugačna merila za redno in za izredno izobraževanje. Osnovni motiv delavskih univerz pa mora biti: vzgajati in izobraževati človeka, da bo spreminjal svet, ne pa, da bo samo zbiral znanje o njem.

ENOTNA MERILA ZA VSE

Delavske univerze, ki so pred 15 leti začele delovati tako reko na robu šolskega sistema, imajo sedaj svoj status urejen v zakonu. Tak zakon je sprejela le naša republika. Izobraževanje odraslih pa urejajo tudi nekateri drugi predpisi oziroma dogovori. Le-te je možno uresničiti, če so uresničeni nekateri drugi dogovori, predvsem pa dogovor o kadrovske politiki.

Sedaj, ko izobraževalna dejavnost ustanavlja svojo interesno skupnost, se je pokazalo, kako upravičeno so se delavske univerze zadnji dve leti ukvarjale s svojo samoupravno organiziranostjo. Po tem, kakšno mesto bo dobilo izobraževanje delavcev in drugih občanov oziroma izobraževanje ob delu in za delo v interesnih skupnostih, bomo lahko sodili, koliko se je resnično spremenil pogled na sodobno izobraževanje. Koliko je ta oblika šolanja postala enoten del sistema šolstva. Tako kot je zapisano v resolucijah o izobraževanju. L. Bogataj

Elita KRANJ

V decembru darila za vaše najdražje
Kupujte jih pri Elita Kranj, kjer vam pri nakupu
tudi strokovno svetujejo.

DROGERIJA na Titovem trgu vam nudi

- kozmetiko in parfumerijo
- fotoaparate in fotomaterial
- aranžira darilne zavitke

GALANTERIJA v Prešernovi ulici 11

- igrače
- ure
- bižuterijo
- usnjeno galanterijo

ROKAVIČAR na Titovem trgu 10

- rokavice vseh vrst
- rute
- kravate
- dežnike

Nepotrebno je vsako razmišljanje. Pridite v trgovino Elita Kranj. Prihranili bosta čas in denar.

Potrošniki Gorenjske!

Že veste, da je Mercator, TOZD Preskrba Tržič odprla v Kranju na Gorenjskem sejmu v hali C stalni razstavnici prodajni prostor za prodajo:

vseh vrst pohištva
strojev za
gospodinjstvo
lestencev in
preprog

Konkurenčne cene, prodaja na potrošniška posojila ter brezplačna dostava na dom. Razstavno-prodajni prostor Mercatorja v Kranju je odprt vsak dan od 9. do 12. ure in od 14. do 18. ure. Ob sobotah pa od 9. do 13. ure.

25 let!

Za obisk in ogled se priporoča Mercator, TOZD Preskrba Tržič.

Pot k boljšemu obveščanju

Na torkovi konferenci ZKS Tržič so razpravljali o obveščanju v občini ter Zvezi komunistov, še posebno pa o položaju lokalnega radia, tovarniških glasil, Glasa ter o obveščanju v delegatskem in skupščinskem sistemu

V torek je bilo v Tržiču 7. zasedanje občinske konference ZKS, na katerem so razpravljali o obveščanju v tržičski občini, še posebej pa o obveščanju v Zvezi komunistov. Delovna skupina, ki je skoraj eno leto pripravljala gradivo za konferenco, je obravnavala predvsem položaj in vsebino radia in tovarniških glasil ter gorenjskega glasila Glas, še posebej pa obveščanje v delegatskem sistemu in Zvezi komunistov. Zamisel o občinskem informacijskem središču, v katerega sklopu bi delovala lokalna radijska postaja, časopis s posebnimi stranmi organizacij združenega dela ter sčasoma tiskarna, ni naletela na popolno podporo v dveh največjih organizacijah združenega dela Peku in Bombažni predilnici in tkalnici. Organizacije združenega dela pa so pripravljene svoja glasila obogatiti s prispevki, ki so zanimivi za širšo občinsko skupnost in ne le za organizacije združenega dela ter pomagati pri modernizaciji in širitvi lokalne radijske postaje. Takšna stališča so bila povedana že na zadnji razširjeni seji komiteja občinske konference ZKS, na torkovi konferenci pa so bila še dopolnjena. Predvsem kaže omeniti sklep, da morajo organizacije združenega dela brez svojih rednih glasil izdajati vsaj tedenske informacije in da morajo sredstva obveščanja slediti in tvorno sodelovati pri krepitvi samoupravnih odnosov ter na razumljiv način prispevati in spremljati uresničevanje kongresov ZKJ in ZKS. Nedvomno bo pomembna vloga sredstev obveščanja pred sprejemanjem odločitev, izdajateljski sveti pa naj vsaj enkrat letno ocenijo vsebino glasil.

lovanju z občinsko skupščino in njenim izvršnim svetom najde primeren način financiranja tržičske lokalne radijske postaje tako prihodnje leto kot v letu 1976 in kasneje in preuči možnosti za preselitev radia v izpraznjeno osnovno šolo heroja Bračiča in skrbi za boljšo in primernejšo kadrovsko zasedbo na radiu. Z ljubljansko RTV se nameravajo Tržičani pogovarjati o primernejšem času oddajanja lokalne postaje, omembe vreden pa je sklep konference, da mora med radiom in glasili v organizacijah združenega dela steči sprotna in obojestranska izmenjava sporočil. Povečati se mora tudi usmerjevalna vloga programskega sveta radia. O vlogi Glasa pa naj razpravlja medobčinski svet SZDL Gorenjske.

O problemu obveščanja v delegatskem sistemu, bodisi v občinskih skupščinah ali skupščinah SIS, predlagajo Tržičani razpravo v gorenjskem merilu. Konferenca je sklenila, da morajo delegacije dobivati razumljivo gradivo najmanj 14 dni pred zasedanji, več pa se kaže pogovarjati tudi o obveščanju v regiji, republikah in federaciji.

Po sodbi konference lahko veliko prispeva k boljšemu obveščanju v organizaciji ZK sodelovanje med osnovnimi partijskimi organizacijami in vodstvi ter samoupravnimi organi v organizacijah združenega dela ter organi krajevne samouprave v krajevnih skupnostih. Prav tako koristno in potrebno je sodelovanje med organizacijami ZK in člani komiteja ter organizacijami in konferenco.

Konferenca je ugodno ocenila sklep konference Zveze socialistične mladine, da ustanovi klub mladih novinarjev in da se pri kadrovanju za politične šole upoštevajo tudi potrebe obveščanja v tržičski občini. J. Košnjek

NOVOLEETNI SEJEM

novoletni popust!

OD 15. - 25.12.1974
V KRANJU

V PAVILJONU BLAGOVNICE
· fužinar ·

- ZAMRZOVALNE SKRINJE LTH
- KOTLI ZA CENTRALNO OGREVANJE - TAM · STADLER · BUDERUS
- RADIATORJI · AKLIMAT · GORENJE

posebna ugodnost:

TV SPREJEMNIKI · GORENJE · CENEJŠI ZA 200 000 STARIH DIN

COLOR

VELIKA IZBIRA:

- HLADILNIKI
  - PRALNI STROJI
  - ŠTEDILNIKI
- nakup na kredit · dostava na dom ·

KOVINOTEHNA

Samouprava se začne v razredu

O javnem ocenjevanju, udeležbi dijakov na redovalnih konferencah in predstavnikih dijaške skupnosti v samoupravnih organih šole smo se na mladinskih sejah in v razrednih pogovorih pred desetimi in več leti. Najbolj glasno smo zahtevali javno ocenjevanje in ga tudi dosegli. Zato me je nedavno tega zelo presenetila izjava dijakinje kranjske gimnazije, ki je v razpravi na mladinski konferenci omenila, da je javno ocenjevanje še povsem odvisno od volje profesorja. Dijaki pa so pri tem nemočni.

Izjava je bila povod za pogovor z dijaki škofjeloške in kranjske gimnazije. Pogovarjali smo se o vlogi razredne skupnosti, javnem ocenjevanju in vključevanju dijakov v samoupravljanje na šoli. V pogovoru sta sodelovala tudi ravnatelja.

Najprej smo sedli skupaj s Škofjeločani. Prvo vprašanje sem zastavila ravnatelju Lojzetu Malovrhu.

»Kako so dijaki seznanjeni s pravicami in kako se vključujejo v samoupravljanje?«

»Včasih so prvi šolski dan v razrednih brali hišni red. Sedaj pa se pogovarjamo o samoupravljanju, o vlogi razredne skupnosti, njenih nalogah in pravicah, možnostih za vključevanje dijakov v svet šole in prek njihovih delegatov v družbenoekonomsko dogajanje v občini.

V svetu šole imajo dijaki dve delegatski mesti. Delegacijo pa sestavljajo delegati vseh razrednih skupnosti. V kulturnoprosvetnem zboru občinske skupščine ima gimnazija dve delegatski mesti. Enega delegata je izvolil učiteljski zbor, drugega pa dijaki.

»Kako je z javnim ocenjevanjem?«

»Javno ocenjevanje je pri nas že dolgo stvarnost in zapisano v delovnem načrtu šole in v učnih načrtih za posamezne predmete. Problemov z javnim ocenjevanjem ne poznamo.«

»Mladinska organizacija vprašani javnega ocenjevanja in odnosov profesorjev do dijakov ne daje več na dnevni red.« je dopolnila ravnateljica predsednica mladinske organizacije Andreja Božnar. Z večino učiteljev imamo odnose, ki temeljijo na zaupanju in spoštovanju. Prepričana sem, da se s tem njihova avtoriteta ni zmanjšala, temveč nasprotno. Največ in najraje se učimo pri tistem profesorju, s katerim se lahko pomenimo tudi o stvarih, ki se ne tičejo le predmeta, ki ga predava.«

»Največjo vlogo pri vključevanju dijakov v delo in upravljanje na šoli ima razredna skupnost.« je nadaljeval pogovor dijak IV. letnika Igor Medič. »Razredna skupnost je osnovna celica dijaške samouprave. Podobno kot krajevna skupnost v

občini. Če smo v razredu enotni in se skupaj odločamo za akcije, je skupnost dobra. Največjo vlogo pa ji pripisujemo spremljanju učnega uspeha. To delamo skupaj z razrednikom. Skupaj pripravimo poročilo za redovalno konferenco in izvolimo delegata, ki nas na njej zastopa.

Se posebno vlogo ima razredna skupnost v tistih razredih, v katerih je več učencev smučarske gimnazije. Pomagamo jim z dodatnimi urami, ki jih sami pripravljamo.«

»Dobra šola samoupravljanja so društva in krožki, ki delujejo na šoli. Sami sestavljamo programe dela, gospodarimo z inventarjem in sredstvi in jih vodimo. Teoretična vprašanja samoupravljanja pa rešujemo v marksističnem krožku.« je dopolnila sogovornika Erna Hafner, dijakinja III. letnika.

Tudi na kranjski gimnaziji je na prvo vprašanje odgovoril ravnatelj Valentin Pivk. »Spomladi smo sprejeli nov statut. Najvišji samoupravni organ je svet gimnazije, v katerem imamo profesorji 7 delegatov, 3 delegate so izvolili dijaki, 3 temeljne organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in družbenopolitične skupnosti, enega pa svet staršev.

Tudi v kulturnoprosvetni zbor občinske skupščine smo dijaki in profesorji izvolili skupno delegacijo. V njej je 5 profesorjev in 2 dijaka. Podobno bodo potekale tudi volitve v samoupravne interesne skupnosti. Na redovalne konference pa dijakov ne vabimo in menim, da s tem ne kršimo njihovih samoupravnih pravic. Konference imamo le za pregled stanja. To smo zapisali tudi v novem statutu. Menim, da se pot za reševanje spornih vprašanj začne v stikih med dijakom in profesorjem, šele nato naj v morebitni spor poseže razredna skupnost in če se še ne da rešiti, naj odloča konferenca.«

»Kako je z javnim ocenjevanjem?«

»V vsakem primeru ima učenec pravico zvedeti, kakšno oceno je prejel in če je potrebno, jo mora profesor tudi utemeljiti.«

Naslednja sogovornica je bila Meri Račič, dijakinja III. letnika: »Strinjam se z ravnateljem, da ni potrebno pošiljati predstavnikov razrednih skupnosti na redovalne konference. O ocenah se pogovorimo s predmetnimi učitelji, oceno iz vedenja pa določimo skupaj z razrednikom. Mislim, da so razredne ure zato, da se pogovorimo o vseh težavah v zvezi s poukom in ne redovalne konference.«

»Res je, da imamo pravico zvedeti vsako oceno, vendar ne bi mogla trditi, da se to tudi dosledno izvaja.«

je nadaljevala Saša Drljača, dijakinja I. letnika. »Večkrat je odvisno od volje profesorja in tudi od razreda. Zlasti imajo učitelji premalo zaupanja v prvošolce.«

»Ste se na razrednih urah skušali pomeniti s profesorji, ki vas ne ocenjujejo javno oziroma ste ta vprašanja dali na dnevni red predsedstva mladinske organizacije?«

»V razredu smo se pogovarjali, vendar le med odmori. Kot razred smo še zelo neenotni. Nismo se še znali povezati v enoten kolektiv in najbrž še ne bi mogli enotno zahtevati, da profesorji upoštevajo naše predloge. Tudi mladinska organizacija o javnem ocenjevanju še ni razpravljala.«

Rems Marjan je dijak IV. letnika. Dejal je: »Javno ocenjevanje dijak razumemo tako, da nam profesor oceno pove in mislim, da tako misli vsaj večina pedagogov. Pri nekaterih pa smo že prešli na višjo obliko. Znanje ocenjuje tudi razred. Izkazalo se je, da smo dijaki po navadi zelo objektivni. Zelo redko se dogodi, da bi hoteli izkoristiti zaupanje profesorja. Mislim, da se prav na zaupanju lahko začnejo graditi bolj neposredni odnosi med dijaki in učitelji in javno oziroma objektivno ocenjevanje je eno od temeljev za to.«

»Kakšno vlogo ima pri tem razredna skupnost?«

»Kjer je razred res enoten kolektiv, tudi laže doseže sodelovanje s profesorji in tam po navadi tudi problemov oziroma sporov ni« je dejal

Gorazd Zupančič iz III. letnika. »Novi statut pa nam je dal tudi vse pravice in možnosti za vključevanje v samoupravljanje. Vendar dtjaki prihajamo na seje sveta premalo pripravljani in tu bi bilo treba iskati vzrok za to, da naše zahteve ne prodrejo. Zato menim, da bo treba začet našo samoupravo graditi od spodaj navzgor. Iz razredne skupnosti, ki naj bo enoten in trden kolektiv, prek mladinske organizacije, ki naj vse zahteve in vprašanja pripravi za razpravo v svetu šole.« L. Bogataj

Razpisna komisija delavskega sveta
Grafičnega podjetja
Gorenjski tisk Kranj
objavlja razpis delovnega mesta

direktorja podjetja

Kandidat za direktorja mora poleg splošnih in z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

— da ima visoko ali višjo izobrazbo in 10 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 5 let na odgovornih mestih v gospodarskih delovnih organizacijah. Prednost ima kandidat, ki ima delovne izkušnje v grafični ali grafično predlovalni stroki

— da ima ustrezne moralno-politične kvalitete za vodenje delovne organizacije.

Vloge po tem razpisu morajo kandidati vložiti do 5. januarja 1975 na naslov: Grafično podjetje Gorenjski tisk Kranj, Kranj Moše Pijadeja 1, pod šifro 500.

K vlogi mora kandidat priložiti dokazila o izobrazbi in praksi, kratek življenjepis in potrdilo da ni v kazenskem postopku.

Razpisna komisija pri
AMATERSKEM GLEDALIŠČU »TONE ČUFAR«
JESENICE

na osnovi 76. člena statuta
razpisuje prosto delovno mesto
režiserja — upravnika gledališča

Pogoji:

— visoka izobrazba
— najmanj 5 let prakse v gledališki dejavnosti
Osebnih dohodki po samoupravnem sporazumu zavoda. Nastop zaposlitve takoj.
Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.
Prijave z dokazili o strokovnosti pošljite najkasneje do 25. decembra 1974 na naslov: Amatersko gledališče »Tone Čufar« Jesenice, Trg Toneta Čufarja 4 — razpisna komisija.

Tekstilni center Kranj
izobraževalna in proizvodna delovna
organizacija vabi k sodelovanju
več delavk-cev
za delo pri računovodsko-finančnih in
splošno-administrativnih poslih

Interesenti z dokončano srednjo ekonomsko in administrativno šolo z nekajletno prakso naj pošljejo svoje ponudbe v 15 dneh na naslov: Tekstilni center Kranj — Cesta Staneta Žagarja 33.

GOZDNO GOSPODARSTVO KRANJ

Odbor za medsebojna razmerja delavcev
v združenem delu
Gozdnega gospodarstva Kranj
razpisuje naslednja prosta delovna mesta:
TOZD gozdarstvo Škofja Loka

1. knjigovodje osebnih dohodkov
2. obratovnega knjigovodje
3. administratorja

Pogoji:

pod 1.: srednja ekonomska šola ali 4-letna administrativna šola
pod 2.: srednja ekonomska šola, 4-letna administrativna šola ali nepopolna srednja šola in 8 let prakse
pod 3.: 2-letna administrativna šola ali nepopolna srednja šola
Kandidati naj pošljejo vloge na naslov Gozdno gospodarstvo Kranj, Cesta Staneta Žagarja 27 b v 15 dneh po objavi razpisa.

Komisija za osnovna sredstva pri delavskem svetu
Embalažno grafičnega podjetja
Škofja Loka
razprodaja naslednja osnovna sredstva:

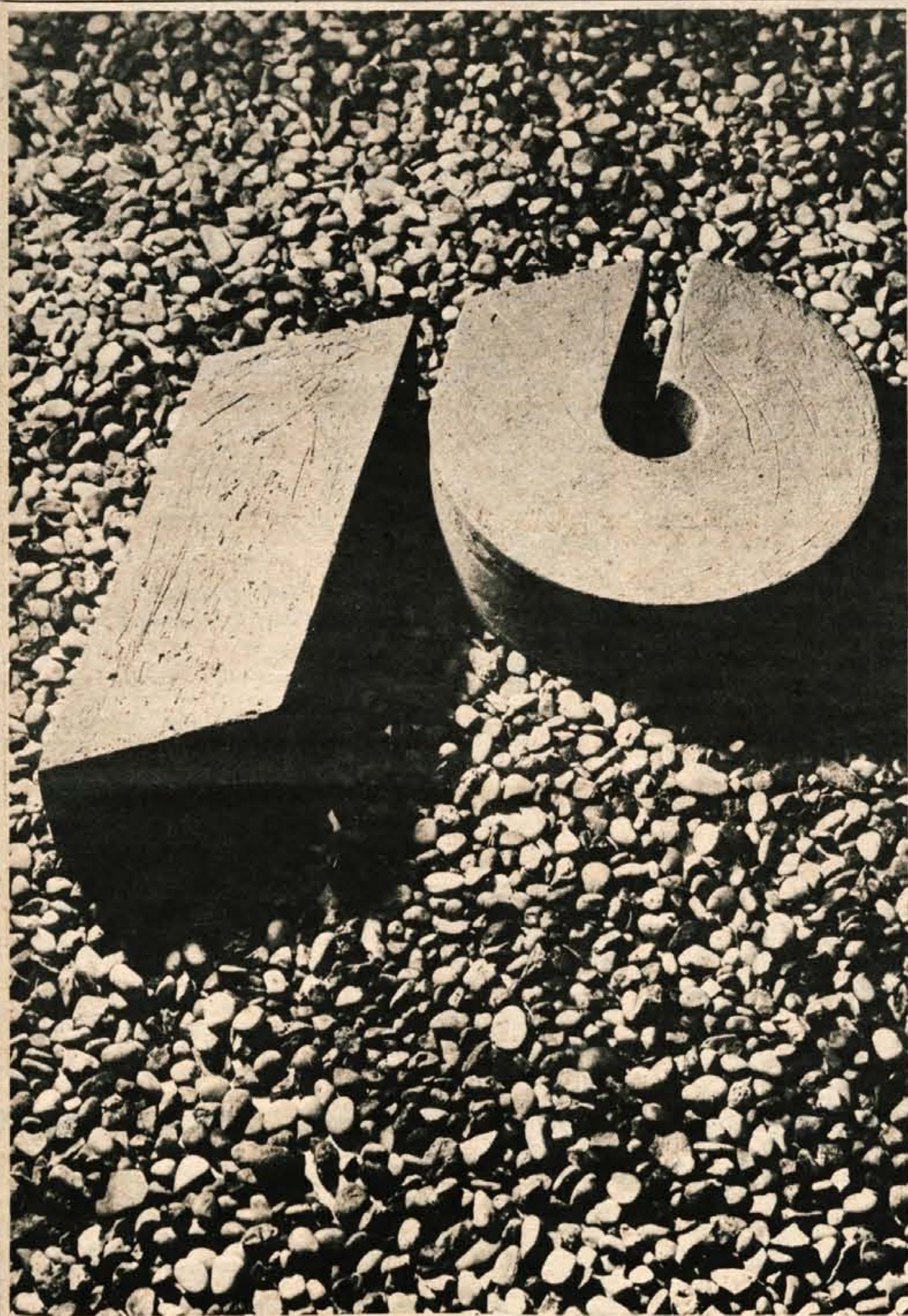
1. razne knjigovodske in papirne stroje
2. pisarniško pohištvo
3. razne grelne naprave (kaloriferji, električne peči, peči na trda goriva)
4. razna svetila (luči, lustrik itd.)
5. telefonske in telegrafске naprave

Licitacija bo v torek, 17. decembra, ob 12. uri za družbeni sektor in ob 13. uri za zasebni sektor v prostorih Škofja Loka, Puštal 21. Ogljed je mogoč istega dne od 10. do 12. ure.

Predstavniki družbenega sektorja morajo imeti pooblastila, zasebniki pa morajo položiti 10 % jamščino.

pravi naslov za denarne zadeve

stanovanjsko posojilo
je za naše varčevalce zidak,
ki je vedno na zalogi
in s katerim lahko zgradite
še enkrat več

10

ljubljska banka

Paviljon Murka
na novoletnem gorenjskem sejmu
v Kranju
od 15. do 26. decembra 1974

- pohištvo
- gradbeni material
- gospodinjski stroji

Sejemski popusti
Dostava na dom

murka

Nevzdržno zavlačevanje glede Park hotela

Morda bi glede na razpravo in stališča na zadnji seji radovljanske občinske skupščine glede rušenja starega in gradnje novega Park hotela na Bledu lahko dali tudi drugačen naslov. Vendar se je izkazalo, da trenutno zavlačevanje tega problema za Viator resnično postaja že nevzdržno. Če smo pred približno mesecem dni zapisali, da je imel Viator za rušenje in pripravo gradnje novega Park hotela na Bledu 6 milijonov novih dinarjev stroškov, potem danes lahko ugotovimo, da so le-ti narasli že na osem milijonov dinarjev. In če ne bo prišlo čimprej do rešitve, se bodo stroški vsak naslednji mesec povečali še za dva milijona.

Kakšno je torej trenutno stanje? Občinska skupščina je urbanistični načrt Bleda sprejela 1969. leta. Predpisi govorijo, da je treba vsakih pet let uresničevanje urbanističnega načrta pregledati in vnesti vanj morebitne spremembe in dopolnitve. Prav tako je znano, da je treba na

Vedoželjen človek sem, »firbčen« še in še. Ampak ne morem pomagati. Nekateri smo pač takšni, da želimo biti vedno na tekočem, da želimo vedeti, kaj se dogaja okrog nas, kaj se je in kaj se bo zgodilo. Pravilno, kajne? Socialistična ureditev potrebuje obveščena, osveščena človeka, vsestransko razgledanega in sposobnega razpravljati o rečeh, ki mu kot samoupravljavcu ne smejo povzročati preglavic. Teh reči, teh procesov pa je vedno več. Novi sistem demokratičnega sodelovanja terja, da jih spremljamo, spoznavamo in razumevamo, razumevamo ne glede na stopnjo izobrazbe. Torej naj bodo razložene v obliki jasnih, »čistih«, preglednih informacij, ki ne bi smele prihajati druga z drugo v nasprotje ali ustvarjati zmede, negotovosti in malodušja v glavah občanov. Lepo! A poglejmo, kako stojijo stvari v praksi.

V Delu iz prejšnjega torika, 3. decembra, neznan avtor pod naslovom »Nižja cena sladkorja« piše, da je na evropskih borzah čutili tendenco znižanja cen nekaterih surovin in kmetijskih pridelkov. »Najpomembnejša novost se je pripetila pri sladkorju,« beremo. »Cena je zdrknila od 630 na 540 funtov za tono... Menijo, da bo znova padla, čeprav ne znatneje.«

Novico sem v mislih brž povezal z aktualnim prispevkom znanega gospodarstvenika, objavljenim tri, štiri dni poprej v zelo resnem slovenskem tedniku. Komentar govori o zmeraj intenzivnejšem vključevanju SFRJ v mednarodno delitev dela in v blagovno menjavo ter razčlenjuje posledice, ki utegnejo slediti. Poleg ostalega trdi, kako bomo poslej mnogo krepkeje in precej bolj neposredno čutili sleherni, bodisi pozitivni bodisi negativni premiki na svetovnih tržiščih.

Ker ne znam skočiti iz kože potrošnika, sem znižanje cene sladkorja uvrstil v krog pozitivnih premikov ter po logičnem sklepanju zadovoljen dognal, da se v prodajalni za vogalom v kratkem obeta podobna razveseljiva sprememba. Ko sem potlej naslednje jutro vstal in mi je radijski napovedovalec posredoval svežo vest o »korekciji« sladkornih in oljnih cenikov, nisem bil zmeden nič manj kakor tisoči in tisoči mojih rojakov širom po Jugoslaviji.

Sladkor in »socialistično« informiranje

Tudi besede »korekcija«, »popravek« in »uskladitev« tarif niso ravno izrazi, ki bi prispevali k natančnosti in nedvoumnosti sporočil. Ob že itak zapletenem in »postrokovljenem« žargonu, v kakršnem je napisanih 90 odstotkov aktov raznih forumov (pozivov in protestov slavistov očitno nihče ne jemlje resno), sta previdno izogibanje suhim dejstvom in uporaba zamegljenih formulacij popolnoma brez smisla. Zakaj ne bi naravnost povedali, da združenje proizvajalcev določenih vrst blaga zahteva dvajset-štirideset- ali šestdesetodstoten dvig cen? Pojem »korekcija« si je namreč enako upravičeno mogoče razlagati v obratnem smislu — dasi ne poznam naivneža, ki bi ne uspel brž dognati, v katerem grmu tiči zajec.

Poglavje zase so prizadevanja družbenopolitičnih organizacij, da bi prek tiska, radia in televizije ustvarile, recimo, čim ugodnejše predvoljno vzdušje. Navzlic aktivnemu sodelovanju časopisja in RTV, ki jima ni moč očitati neangažiranosti v prosvetljevanju množic, sta bila delegatskim temam odmerjena prostor in čas marsikdaj slabo izkoriščena. Res je odziv ljudi izpolnil pričakovanja poklicanih, res niti neprijetna, taktično zgrešena podražitev sladkorja in olja ni vplivala na izide četrtkovih in nedeljskih glasovanj, vendar so številni posamezniki le približno dojeli namen, smisel, vlogo in notranji ustroj SIS. Kot novinar sem prepričan, da je razvejana mreža sredstev množičnega obveščanja ustanavljanju samoupravnih interesnih skupnosti posvetila zadosti pozornosti, da pa sta hudo šepali vsebinska in metodološka plat tolmačenja. Funkcionarji, politiki in strokovnjaki s področja ustavnih zadev, ki smo jih vabili v uredništva in v televizijske studije, so se praviloma izkazali za slabe, neprečljive in premalo pripravljene govornike. Zamotanemu, nenazornemu podajanju snovi je utegnil zbrano slediti kvečjemu kak pravnik, politolog ali sociolog, medtem ko so gospodinje, kmetje, tovarniški delavci in celo tehnična inteligenca kmalu izgubili »rečo niti«. Nič ugodnejši vtis tudi ni zapustila poplava uvodnikov, časnikarskih razglabljanj in agitacijskih pozivov, prepolnih pridigarstva klišejev in utrujajočih fraz, v katere je pisce gnalo nezadostno ali netočno poznavanje detajlov. Čutili smo utrujenost, odsotnost iznajdljivosti in originalnih prijemov, ki bi pojasnjevanje zapletenega gradiva naredilo dostopnejše, bolj zanimivo in — če hočete — lažje prebavljivo.

V tretjem nadaljevanju zapisa, posvečenega metodam dela ZK, objavljenem v časopisu NIN 1. decembra letos, sekretar izvršnega komiteja CK ZKS Franc Šetinc odkrito ugotavlja, da je »... predstavljanje politike (v sredstvih informiranja — op. p.) včasih preveč papirnato. Jezik bi moral biti komunikativen. Sedanja razmišljanja o obveščanju v pogojih funkcioniranja delegatskega sistema se ne smejo vrteti zgolj okrog vprašanja, ali naj skupščina izdaja svoj list ali pa naj izhaja priloga v javnem glasilu... Pogosteje bi kazalo tehtati propagandno vrednost raznih dokumentov in raziskovati njihovo odmevnost. Hkrati ne gre pozabiti, da je razumevanje materialov odvisno tudi od idejnopolitične in splošne kulturne ravni prebivalstva, ki ju je treba sistematično dvigati.«

Vsakršen dodatek h gornjim navedbam bi bil menda povsem odveč.

I. Guzelj

podlagi urbanističnega načrta sprejeti zazidalne načrte. Vsega tega pa kot kaže v radovljiski občini glede gradnje Park hotela oziroma urbanističnega načrta niso naredili.

Drugače povedano, so šele 6. decembra letos v avli krajevnega urada na Bledu razgrnili osnutka programskih zasnov zazidalnega načrta centralnega turističnega področja Bleda in zazidalnega načrta za cono I na Bledu. Zakaj je tako pozno prišlo do izdelave in razgrnitve osnutkov zazidalnih načrtov, ta hip ni moč ugotoviti. Na seji skupščine so prav zaradi tega imenovali posebno štiričlansko komisijo, ki bo skušala ugotoviti vzroke (in najti krivca), da se zavlačuje z izdajo dokumentacije za gradnjo novega Park hotela.

Zdaj torej lahko ugotovimo, da je postopek za izdajo lokacijske odločbe za gradnjo novega Park hotela, ki bi sicer že zdavnaj moral steči, končno le stekel. Osnutka zazidalnih

načrtov bosta razstavljena in na vpogled vsem, ki bi želeli nanju dati pripombe, do 6. januarja 1975. Potem bo treba pregledati in morebiti uskladiti pripombe ter oba načrta sprejeti na seji skupščine. Sele potem bo torej moč izdati lokacijsko odločbo za gradnjo novega Park hotela.

Treba je povedati, da si v občini prizadevajo, da bi napako čimprej odpravili in vprašanje ustrezno rešili. Trenutno seveda mimo sedanjega obveznega postopka ni moč ničesar narediti. To pa po drugi strani pomeni, da bo moral Viator, čeprav nič kriv, v najboljšem primeru še dober mesec čakati na odločitev. Tako se bodo njegovi stroški, ki jih je imel doslej, še povečali za okrog 2 milijona novih dinarjev ali še celo več. Razen tega pa bo potem treba rešiti še vprašanje investicijskega posojila za gradnjo novega hotela, ki ga je Ljubljanska banka pred časom sicer že odobrila, potem pa začasno zadržala. A. Zalar

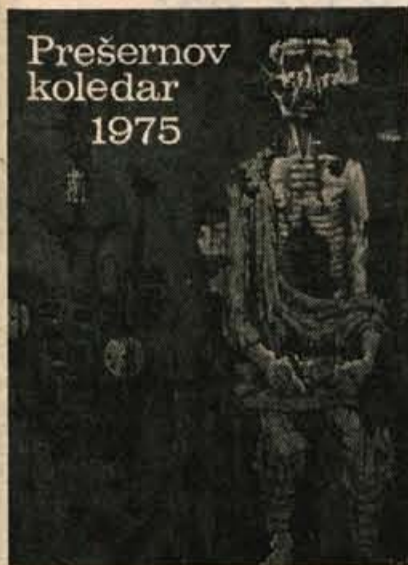

Obilo branja za vsak okus

Kratek sprehod skozi letošnjo redno knjižno zbirko Prešernove družbe

Pred dnevi smo prejeli v oceno redno knjižno zbirko Prešernove družbe za leto 1975, ki je pravkar prišla iz tiskarne. V kratkem jo bodo dobili njeni stalni člani, ostali zainteresirani pa knjige lahko naročijo pri zaupnikih založbe. Mreža le-teh pokriva vso Slovenijo; v slehernem malo večjem kraju delujejo vsaj trije.

In kaj nam tokrat ponujajo? Vsebinsko so prilagodili enkratnemu jubileju — trideseti obletnici zloma nacizma in osvoboditve, pri čemer seveda ne zanemarjajo tudi druge tematike. Poleg KOLEDARJA sta tu še dve biografiji (Janeza Svajncerja izpoved KO ZORI ČLOVEK in revolucionarke Nadežde Krupskajeve SPOMINI NA LENINA), nadalje povest Toneta Svetine UGASLO OGNJIŠČE, izbor ljudskih pesmi MLADA BREDA ter priložnik, posvečen pripravi in uporabi zdravnih zelišč, ki mu je dr. Franjo Smerdu dal naslov ZDRAVJE IZ RASTLIN.

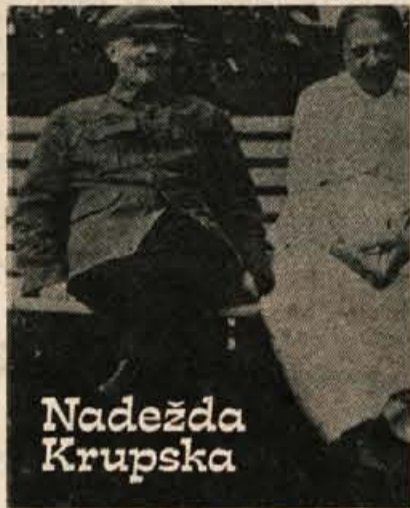
Prešernov koledar 1975

PREŠERNOV KOLEDAR v uvodu, prek osmih barvnih reprodukcij in spremne besede Ivana Sedeja, predstavlja slikarja in akademika Franceta Miheliča, da bi nato prepustil besedo novinarju in komentatorju Dragu Košmrlju, ki se oglašuje z dvema izjemno tehtnima prispevkoma: z novo ustavo ter z aktualnim razmišljanjem o narodnih manjšinah in njih pravicah. Daljša, tekoče napisana in fotografsko bogato dokumentirana kronika Toneta Ferencja Sklepne operacije za osvoboditev Slovenije tvori srž koledarjeve vsebine, nič manj pozornosti vredna pa nista sodobne procese v svetu razlagajoča članka Uroša Lipuščka Reforma mednarodnega denarnega sistema in Lojzeta Vežočnika boj za pravičnejše mednarodne gospodarske odnose. Sledi duhovita satirična glosa Na begu, izpod peresa Franceta Vurnika, da bi Tone Vahen potlej na svojski način razčlenil nastajanje jedrske elektrarne Krško, »našega koraka v jutri«; Peter Likar grebe po »najbanalnem proizvodu človeške civilizacije«, po smeteh, ki so v bistvu dragoceno nacionalno bogastvo; nepodpisani avtor v Leposlovnih delih naredi prerez skozi aktivnost slovenskih kulturnikov v času okupacije; iz Poslednjih pisem Toneta Čufarja zve mo marsikaj o skritih platih duševnosti pisatelja, katerega kratka zgodba Kurirja Tineta zadnja pot, objavljena pod psevdonimom Klusov Joža, še dodatno zaokrožuje podobo padlega junaka; odlomki iz dnevnika Franceta Mesesnela bralcu približajo stanje v Ljubljani po italijanski kapitulaciji, prikazano v luči osebnih zapažanj naprednega intelektualca; Jože Kerencič priobčuje novelo Mati išče mojstra, Ivo Grahor portret hlapca Lovra, Mara Husova Smrt in pogreb Cincarja Mata, Ciril Drekonja pa z Listi bele marjetice smiselno zaključuje literarno poglavje. Sklepne liste je urednik Miško Kranjec odstopil razglabljanju Avgusta Žigona (1877—1944) Prešeren — poet in umetnik, ter tradicionalnemu datumskemu pregledu Kronika 1973—1974, ki jo je pripravil Jože Dolenc. Vmes so kot dragoceni drobcji posejane borbene in domoljubne pesmi najrazličnejših slovenskih poetov.

KO ZORI ČLOVEK
JANEZ SVAJNCER

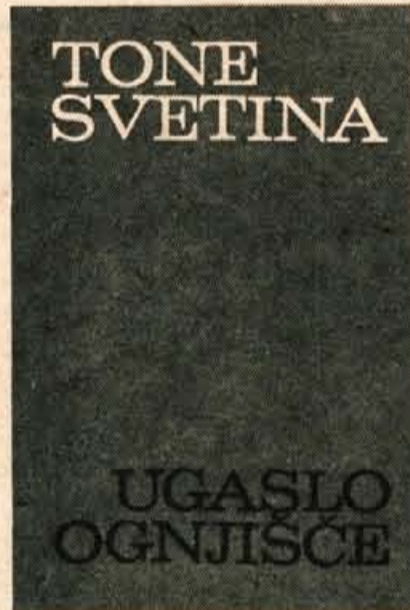
nujajoč modrosti in spoznanja, do kakršnih se bolj ali manj zavestno dokopljajo tudi mnogi drugi smrtniki. Zalostna Svajncerjeva storija ni nič dosti pretresljivejša kot storije tisočev anonimnih ljudi, a ravno zategadelj človeka prevzame in mu zlepa ne dovoli odložiti 230 strani obsegajočega zvezka.

Nadežda Krupskaja

SPOMINI NA LENINA

SPOMINI NA LENINA Nadežde Krupskajeve (v prevodu Katje Špur) obelodanjajo težke razmere, v katerih je živel in delal Vladimir Iljič. Razdeljeni so v beležke o otrostvu in zgodnji mladosti velikega Rusa, o bivanju v Petrogradu, o pregnanstvu itd. Krupskaja v sicer široko zastavljene podobe dogajanj mojstrsko vpleta privatne vtise ter ne pozabi povedati tudi, kaj je — recimo — Lenin najraje bral, kako je opredeljeval sposobnost pisanja in kakšni so bili njegovi odnosi do Černiševskega.

TONE SVETINA

UGASLO OGNJIŠČE

UGASLO OGNJIŠČE je kupček pepela v zapuščeni koči čudaškega samotarja Florjana, ki ga Svetina s sebi lastno psihološko pronicljivostjo vodi težkim vojnim preizkušnjam nasproti. Nazadnje podleže krogom sovražnikov in potolčen, vendar ne premagan, obleži pod prazno bajto, čez katero zavija veter.

Mlada Breda

MLADA BREDA so redaktorji

poimenovali skupek 126 znanih in neznanih slovenskih ljudskih pesmi, torej pesmi, ki jih je ljudstvo bodisi na vsem, bodisi samo na posameznem območju našega jezikovnega ozemlja sprejelo za svoje, jim spreminjalo obliko ter stihne prilagajalo okusu in slogu časa. Izbor, kajpak nepopoln, skuša predložiti nekaj najosnovnejših značilnosti in potez te poezije.

Dr. Franjo Smerdu

Zdravje iz rastlin

ZDRAVJE IZ RASTLIN naj bi, kakor poudarja dr. Smerdu, prijatelje narave seznanilo z nizom koristnih zeli. Zgoščen, shematiziran tekst dopolnjujejo kvalitetne skice in barvne risbe likovnika Vladimirja Pirnata, rabil pa bo kot dopolnilo Našega zdravnika, izdanega leta 1964, prav tako pri Prešernovi družbi.

I. G.

Modna konfekcija Kroj Škofja Loka

razpisuje delovno mesto

direktorja komercialnega sektorja (reelekcija)

Pogoji:

višja ekonomska-srednja šola in 3 leta delovnih izkušenj ali ekonomska srednja šola in 10 let delovnih izkušenj in zunanje-trgovinska registracija.

Rok prijave je 15 dni od objave tega razpisa. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh od konca razpisnega roka.

Koroški večer na Jesenicah

V soboto, 7. decembra, je bil v gledališču Tone Čufar na Jesenicah Koroški večer, ki sta ga pripravila klub OZN iz osnovne šole Tone Čufar in Zveza kulturno-prosvetnih organizacij jeseniške občine.

Letošnji Koroški večer, ki postaja na Jesenicah že tradicionalen, je bil letos posvečen 10. decembru, dnevu človekovih pravic. V tem smislu je potekal tudi prvi del Koroškega večera, ki so ga pripravili predstavniki koroškega družbenega in kulturnega življenja in učenci osnovne šole Tone Čufar. Predstavniki koroških Slovencev so mlade člane kluba OZN in številne obiskovalce v dvorani seznanili s položajem koroških Slovencev, mladi pa so posredovali svoja mnenja in svojo čvrsto in neomajno privrženost koroškim

Slovincem in njihovim pravicam, ki jih imajo kot slovenska manjšina na Koroškem.

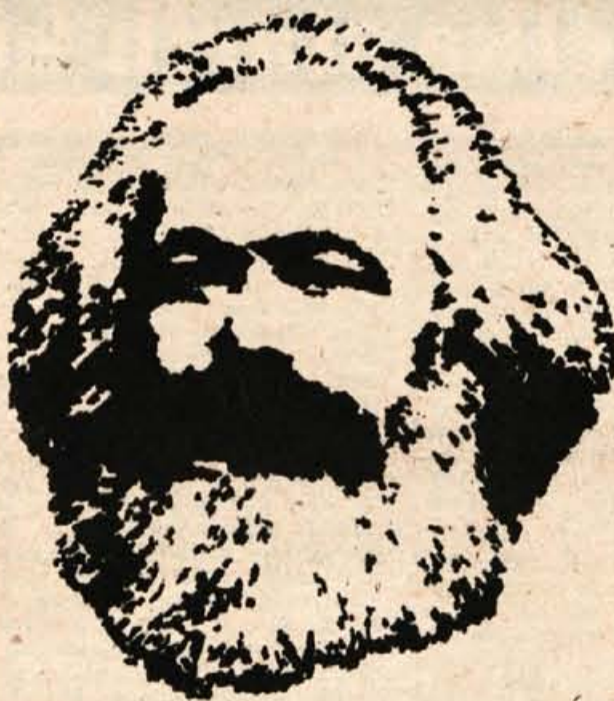
V kulturnem delu Koroškega večera so nastopili recitatorji osnovne šole z lepim recitalom pesmi treh koroških pesnikov ter ženski sekstet s Koroške z venčkom slovenskih in koroških narodnih pesmi.

Nad vse zadovoljni obiskovalci in poslušalci v dvorani gledališča so z dolgotrajnim ploskanjem ob koncu programa le še izrazili željo, da z zamajskimi Slovenci onstran Karavank tudi v prihodnje navezujejo prijateljske stike v obliki medsebojnih gostovanj in s takimi prireditvami kot je bil sobotni nepozabni Koroški večer na Jesenicah.

D. S.

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE ZADNJE NOVOSTI IZ ZBIRKE

biografije

franz mehring

karl marx

Med vsemi deli, ki so skušala upodobiti Marxovo življenje, je Mehringova knjiga še danes na prvem mestu. Avtor nam razkriva resničnega Marxa, genialnega misleca, strastnega političnega borca, odličnega znanstvenika in bleščečega publicista.

692 strani, pl. 155, pus. 175 din

heinrich gemkow s sodelavci

friedrich engels

Monografija o Engelsu skladno dopolnjuje Mehringovo »zgodovino življenja« Karla Marxa. Komplementarnost življenja in dela obeh prijateljev, utemeljiteljev znanstvenega socializma, je razvidna tudi iz pričujočih biografij, ki druga drugo organsko dopolnjujeta. »Ne samo zelo poučno, temveč tudi zanimivo branje za širok krog bralcev.«

554 strani, pl. 160, pus. 175 din

Založba obvešča, da je obe knjigi mogoče kupiti na mesečne obroke po 100 din.

Knjigi sta na voljo v vseh knjigarnah, naročite pa ju lahko na naslov

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE, 61000 LJUBLJANA, Mestni trg 26

NAROČILNICA

Nepreklicno naročam knjigi

Naročnino bom poravnal:

— takoj

— v obrokih po 100 din

(* Ustrezno, prosimo, označiti!)

Kraj in datum:

Knjigi mi pošljite na:

— moj domači naslov

— kraj zaposlitve

Podpis naročnika:

NASLOV NAROČNIKA

Priimek in ime

Kraj

Ulica

Zaposlen pri

VZEMITE SVOJ MILIJON!

Kar tako milijonov (seveda starih) ne dajemo. Treba se bo malce potruditi. Sprašujete, kaj vam je storiti. Vsak teden objavlja ITD razpredelnico s 25 številkami. Vaša naloga je, da obkrožite 5 številke, ki jih seveda sami izbirate. Držite pesti, da bo kombinacija, ki jo vsak teden izžrebajo v uredništvu ITD taka, kot ste jo napisali VI.

12 TEDNOV- 12 MILIJONOV ZA BRALCE itd

ČE UGANETE VSAJ
3 ŠTEVIKE, PREJMETE
LEPO KNJIGO

ZA TISTE PA, KI BODO AKCIJO
ILUSTRIRANEGA TEDNIKA DELA
SPREMVALI VSEH 12 TEDNOV:

VELIKA NOVOLETNA
SUPER NAGRADA

Kuhinja Marles,
ki si jo
izberete sami!

IZPOLNITE KUPON, VZEMITE SVOJ MILIJON!

Malta — zibelka starih kultur in civilizacij

Razen biblioteke spadajo v močnega kompleks vladne palače, ki je bila nekoč rezidenca in uradni sedež velikega mojstra malteških vitezov, tudi sedanji prostori vlade in parlamenta ter cerkev.

Podjetni Maltežani so pametno storili, da so vso palačo hkrati s praktično rabo za vladne in parlamentarne institucije proglasili za muzej odprtega tipa. Njeni vhodi so odprti za javnost sleherni dan, razen ko zaseda parlament, pa še takrat poslance ne moti obisk turistov, če ne pridejo prav v dvorano med zasedanjem. Veliki mojster, vendar malteške države, si je nekoč lahko privoščil prihod v dvorano kar na konju. Nalašč zato je zgrajeno tudi stopnišče v prvo nadstropje. Stopnišče je primerno široko in se blago dviga v obliki spirale, stopnice pa niso višje kot 10 cm. To je bila njegova izjemna pravica, drugi gospodje so morali peš.

V ogromnih sobanah in dolgih hodnikih je na ogled neprecenljivo bogastvo oljnih slik, marmornatih in bronastih skulptur, orientalskih tapiserij in preprog, kristalnih lestenec, viteškega orožja, oklepov, okrasnih predmetov in najdragocenejšega pohištva ter opreme. Vsak hodnik in vsaka dvorana ima svojo funkcijo in namen. Tu so sprejemnice, pisarne, saloni za počitek, viteška dvorana, prestolna in parlamentarna dvorana, obedovalnice, orožarna, biblioteka in kdo bi si zapomnil vse. V dvorani so leseni živo obarvani in izrezljani stropi, težke zavese ali tepiserije od vrha do tal. Že hodnik v pritličju je prava umetniška zbirka olj najbolj znanih slikarjev, ki so upodabljali domala vse srednjeveške kronane glave krščanskih dežel. Ti so bili vedno naklonjeni malteškemu vitezom in so jih velikodušno podpirali z denarjem in darili, vitezi pa so se jim oddolžili z njihovimi portreti.

Vladna palača, zlasti pa cerkev — dvorska kapela, je polna velikih in manjših platen, ki so jih naslikali italijanski umetniki iz XVI. stoletja, ki so pripadali znameniti skupini

pod imenom »seidicimento«. Največ olj je naslikal Michelangelo Caravaggio, ki je bil eden od glavnih predstavnikov nastopajočega baroka. Živel je v letih od 1565 do 1609. Čeprav je bil Italijan, je živel največ na Malti. Bil je najmočnejši zastopnik slikarskega naturalizma. Slikal je predvsem religiozne motive po vzorih iz vsakdanjega življenja. Značilnost njegove slikarske tehnike so plastično upodobljeni liki z močnimi svetlobnimi kontrasti. Takšna je tudi slika, ki ponazarja usmrnitev Janeza Krstnika na čelni steni cerkve nad oltarjem v velikosti 5 x 4 metre.

Razen Caravaggia so tudi drugi slikarji tistega časa in pozneje velikokrat upodabljali sv. Janeza. Ta njihov St. John je prisoten povsod. V prvem stoletju naj bi po cerkvenem izročilu ustanovil red samaritanec. Pripadniki reda sv. Janeza ali Ivanovci so prišli na Malto iz Aragonije, današnje Španije leta 1130. Sprva so se ukvarjali zgolj z zdravljenjem in negovanjem obolelih romarjev v Sveto deželo, zato so poleg cerkva gradili tudi bolnišnice in že takrat razvili močno zdravstveno službo. Njim so se leta 1191 pridružili menihi s Cipra, ki so ustanovili red templarjev.

ARZENAL SREDNJEVEŠKEGA OROŽJA

O slikah bi lahko pisal še veliko, toliko jih je v vsakem prostoru. V eni od soban so samo slike britanskih vladarjev v velikosti 2 x 1 m, od Rogerja Normanskega — Osvajalca, ki je prinesel na otok tudi svoj znak, povsod prisotni simbol Malte — malteški križ, do današnje britanske kraljice Elizabete II. Malteški križ z značilno obliko, čigar kraki so v središču točka, navzven pa se širijo in končujejo na vrhu v zarezo kot črka V z dvema konicama, so nosili malteški vitezi na ščitih in bojnih zastavah, danes pa je del državnega grba. Ta križ so si prisvojili tudi Nemci in si po njem omislili zloglasna odlikovanja — železne križe in z njim označevali tudi svoja letala in vozila.

Največji vtis napravi na obiskovalce vladne palače vsekakor ogrom-

na dvorana — arzenal srednjeveškega orožja, oklepov in opreme. Po vseh zidovih od stropa do tal, kot tudi po vitrinah in na sredni dvorane so postavljeni prav vsi modeli in velikosti viteških oklepov, s katerimi bi lahko opremil najmanj dve stotniji vojščakov. Kot najbolj opremljena vojaška sila na Sredozemlju, ki je razen tega slovela tudi po izurjenosti in izvršnih orožjih, so malteški vitezi veliko prispevali k razvoju vojaške tehnike v tistem času. Na ogled so umetniško izdelani oklepi z vgraviranimi ornamentami. Bolj ko je bil vitez pomemben, lepši sta bila njegova oklepna »obleka« in ščit. Razstavljeni so tudi srebrni in zlati ščiti znanih poveljnikov in velikih mojstrov. Ob pogledu na 40 kg težki oklep sem si težko predstavljala gibčnost vojščaka, še posebno, če je moral vihrti z desnico nelahek meč, z levico pa držati masiven ščit. Srajce navadnih vojščakov so bile spletene iz žične mreže kot iz drobnih verižic. Kako domiselni so bili malteški vitezi v izdelavi svojih orožij, smo lahko videli po nekaterih izvršnih primerkih sabelj in sulic. Izumili so celo takšno sabljo, ki je hkrati puška. Ob rezilu je pritrjena cev, ki se pri ročaju polni, ročaj pa je rabil tudi za kopito. Zanimivo so tudi jeklene pasti v obliki grabelj ali brane, s katerimi so onesposabljali sovražne konjenike, nadalje razne kljube, zanke, helebarde, sulice, muškete in pa topiči, ki so bolj podobni igračem kot pa pravim topovom itd. Najstarejši topič je še iz začetka 16. stoletja, torej iz časov prevzema oblasti malteških vitezov. Tu so še bojni prapori in bobni, ki slikovito dopolnjujejo podobo edinstvene orožarne, ki ji ni para v svetu. Urejevalci zbirke so za lažjo predstavo o bojni postavi vitezov v napadu sredi dvorane oblekli lutke v oklepe in jih razmestili v bojni razpored osnovne enote — osmine. Na čelu gre poveljniki osmine, za njim šest oklepnikov s sulicami v strnjeni vrsti, za njimi pa še eden, ki je menda posegel v boj tam, kjer je v vrsti najbolj škripalo, torej nekakšen priganjalec ali pa rezerva.

Sodeč po velikosti oklepov nekdanji vitezi-vojščaki niso bili kdove kakšni silaki, kot si jih navadno zamisljamo. Težko je verjeti, da bi bil kdo večji od 160 cm, razen tega pa ni

mogel obleči oklepa tudi noben debeluhar.

Malteških vitezov je bilo redno okoli 9000 in so predstavljali elitno vojsko z najbolj učinkovitim orožjem. V sili pa so za obrambo otoka vključili tudi vse ostale moške, tako da je otok branilo najmanj 12.000 ljudi, po potrebi pa še več, če so prišle na okope še ženske in otroci. Potemtakem so bili bistri Maltežani že pred petimi stoletji zagreti za splošni ljudski odpor in torej ni to iznajdba dvajsetega stoletja.

Zaradi svojega izjemnega strateškega položaja je bila Malta pogosto ogrožena. V svoji burni zgodovini je zelo pogosto menjala gospodarje. Že od zgodnje antike se je vsem sredozemskim ljudstvom in zavojalcem skominalo po tem koščku kopnega sredi morja. Feničane so v 5. stoletju pred našim štetjem pregnali Kartagini, njih pa v 3. stol. Rimljani; sledijo Bizantinci, Vandali, Goti, Langobardi, pa spet Bizantinci. V 9. stoletju po našem štetju osvojijo otok Saraceni, predhodniki Arabcev.

Arabi so bili gospodarji otoka več kot dvesto let, zato so bistveno vplivali na razvoj in nadaljnjo usodo Malte. Njihov vpliv je bil zlasti močan na arhitekturo in jezik, kar se še danes čuti in vidi skoraj na vsakem koraku. Arabce je pregnal bojeviti normanski vojskovođa Roger, ki se ga je prijelo ime Osvajalec. Sledi obdobje krščanske vladavine pod siciljanskimi kralji, ki so leta 1530 odstopili otok malteškemu vitezom. Obdobje malteških vitezov je bilo za Malto najbolj pomembno, saj je tedaj cvetela kot redko katera dežela v srednjem veku. Krščanska Evropa jo je imela za ščit proti islamu na Sredozemlju, zato jo je vsestransko podpirala in ščitila. Tudi Turki so jo imeli za svojo, islamsko deželo in so se je hoteli na vsak način polastiti. Napadali so jo večkrat z močnim ladjevjem, toda zavzeti je niso mogli. V najslabšem spominu je Maltežanom ostal turški sultan Sulejman, ki se je v dramatičnem letu 1560 kar štiri mesece onegavil okoli obzidij Vallette. S 180 ladjami in 35.000 vojščaki je naskočeval uboge otočane dan za dnem, toda brez uspeha. V tistih težkih dnevih se je poleg hrabrih in izurje-

nih vitezov borilo na obzidjih tudi vse prebivalstvo. In ko je branilec že zelo trda predla, je prišla pomoč s Sicilije. Trdoglavi Sulejman je moral odnehati, poražen se je vrnil, od koder je prišel. Razen Turkov so bili nenehna nadloga Malte tudi severno afriški pirati, ki so s svojimi hitrimi ladjami hodili ropat otok ali pa so plenili ladje na poti v otoška pristanišča.

Leta 1798 je Malto naskočil še Napoleon, ko se mu jo je po daljšem obleganju posrečilo tudi zavzeti. Toda njegovo veselje zmagovalca je bilo skaljeno že od vsega začetka, kajti zaradi grobosti in ropanja vojakov po otoku so ga domačini sovražili bolj kot kugo. Že dve leti pozneje, leta 1800, so ga z močno floto pod poveljstvom admirala Nelsona z otoka pognali Britanci. Le-ti so bili sprejeti kot osvoboditelji. Ubogi Maltežani niso takrat niti slutili, da bodo imeli Angleže na grbi celo poldrugo stoletje kot kolonialni podložniki. S pariškim mirom leta 1814 je Malta postala sestavni del britanskega imperija kot kolonija. Britanci so do leta 1964 imeli dovolj časa in možnosti za popolno preobrazbo in vsiljevanje svojih navad in volje malteškemu ljudstvu, kar je prav tako še danes povsod več kot očitno.

MALTEŠKI VITEZI

Ta kratek zgodovinski prerez skozi srednjeveško in novejšo zgodovino Malte naj bo namesto utemeljitve za upravičenost militarizma malteških vitezov, ki so se morali nenehno posvečati obrambi in obstoju njihove dežele.

Najpopolnejšo podobo o veličini in vlogi vitezov, njihovem življenju in zapuščini nudi prav vladna palača, četudi dokazov njihovega slavnega obdobja ne manjka nikjer na otoku.

Od leta 1530, ko so prevzeli absolutno posvetno in cerkveno oblast na Malti, se je do leta 1798 zvrstilo kar 28 velikih mojstrov. To so bili nekakšni vladarji, ki so jih viteški redovi volili izmed sebe.

Jošt Rolc (Se bo nadaljevalo)

Pri Šarnek v Spodnji Lipnici še vedno stoji najmanj 200 let stara kovačija

Dober mesec je tega, ko mi je Tulipnov France iz Lesc rekel, če vem, da pri Šarnek v Spodnji Lipnici še vedno, če je treba, vola podkujejo. Mislil sem, da gre za kakšno potegavščino, saj priznam, da še nisem slišal, da bi kje tudi vole podkovali. S podkovanjem konj so imeli kovači včasih veliko dela, ampak z volmi...

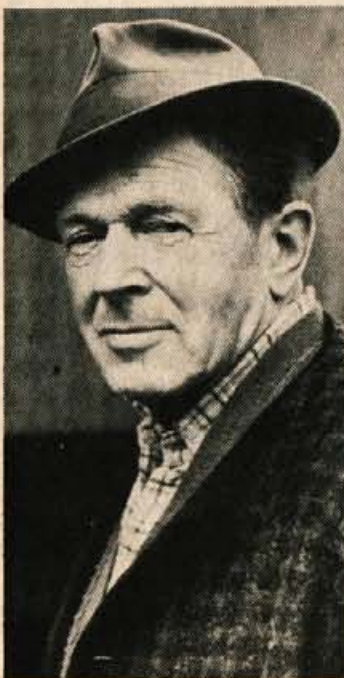
Kovačija in kovaški poklic je pri Šarnek v Spodnji Lipnici 30 v radovljiški občini že kar v rodu. 72-letni Franc Koselj sicer ne zmore več redno opravljati te obrti. Zdaj jo opravlja v popoldanskem času njegov 33-letni sin France, ki je zaposlen v UKO Kropa. Bila pa sta kovača že Francetov oče in stari oče. In stara opuščena kovačija, ki še vedno stoji nedaleč stran od nove, je gotovo že stara več kot 200 let.

Oče France pravi, da podkovanje volov v zgornjem koncu Gorenjske včasih ni bila nobena posebnost. Kmetje so veliko z volmi spravljali les s Pokljuke in Jelovice. Trdih kamnitih in zaledenelih strmih poti pa voli niso zmogli, če so bili »bosji«.

»Spominjam se, da sva včasih z očetom skorajda več volov podkovala kot konj. Kmalu po drugi vojni je začela kovaška obrt zamirati. Vole in konje so zamenjali traktorji in mehanizacija in urejene gozdne

Šarnekov France še vedno vola podkuje

Franc Koselj

ceste. Vendar kovaštvo še vedno ni povsem zamrlo. Še vedno se pri nas oglašijo kmetje iz Dražgoš, Kupljenika, Ribnega, Bodešč in drugih odročnih krajev, da jim s sinom podkujeva vola.

»Je več dela s podkovanjem vola ali konja?« sem poprašal dobrovoljnega možakarja.

»Vol je res vol. Bolj siten je in če je že bil enkrat pri kovaču, se ga drugič boji kot le kaj. Pa tudi tako enostavno ga ni podkovati kot konja. Moraš biti zares vešč in pazljiv, da ne narediš kaj narobe. Sicer pa en sam delo težko opravi. Prav zato še zdaj to delo vedno opravljava s sinom skupaj. Ne vem, koliko časa bom še zmogel to delo. Prepričan pa sem, da še lep čas mehanizacija v tem delu Gorenjske ne bo povsem nadomestila volovske vprege.« A. Žalar

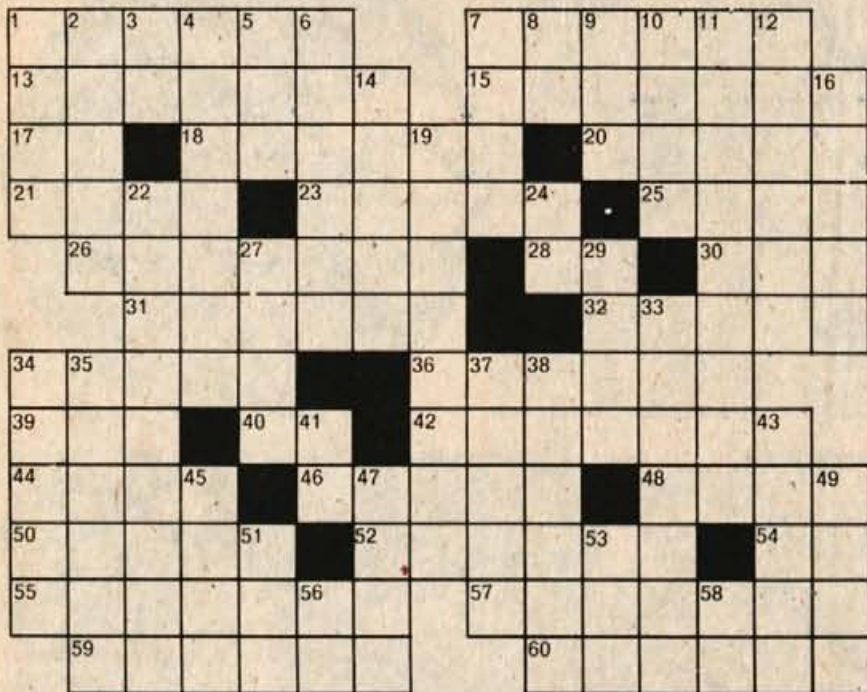
Oni dan, ko je podjetje »Jugobicikla« iz Beograda izročilo v Škofji Loki zlato kolo najboljšemu kolesarju v letošnji sezoni Dragu Frelihu, je na prireditvi sodeloval tudi basist ljubljanske opere Friderik Lupša. Zakaj? Zaradi petja? No, res, tudi zapel je možak. S seboj pa je imel tudi »predzgodovinsko« kolo! O njem in o sebi je povedal marsikaj zanimivega!

»Kolo je staro najmanj 115 let,« je dejal! »Seveda se z njim še ne vozim toliko časa, nanj sem sedel šele pred kakimi petdesetimi leti! Vsa leta mi je bil nerazdružljiv prijatelj. Tudi dirkal sem z njim! Pa padel že tudi...« pravi Friderik Lupša.

Marsikatera vesela dogodivščina Friderika Lupše je vezana na njegovo staro kolo. Pred poldrugim desetletjem so ga, denimo, povabili v Kranj na otvoritev sejma! Predaval je šolarjem, ki so bili na izletu v Vrbi! Občudujejo ga Ljubljanci, kadar kolesari za Bežigradom.

Kdaj pa ste zadnjokrat sedli na tole kolo? nas je še zanimalo. »Pred tremi meseci,« je odgovoril! »Po vsaki predstavi se rad malo zapeljem po bežigrajskih ulicah.«

»Če pritisneš na pedal, se lahko zbudiš v špetal,« je zapel Friderik Lupša nekaj trenutkov kasneje s svojim značilnim basom! (-jg) — Foto: F. Perdan

Vodoravno: 1. drevo dragocenega lesa in pečkati sad, 7. fotografski aparat, 13. pokrč, oklešček, krepelce, porajkelj, 15. življenjske »prilike«, 17. latinski veznik, 18. tlaka, davek v delu, 20. umerjeno, enakomerno gibanje kakih elementov (npr. taktov, zlogov), 21. veleblagovnica v Ljubljani, 23. misel, domisljica, 25. rotacijski tisk, 26. rabinov urad, funkcija in čast, 28. tukaj, 30. zahodnoevropski veletok, 31. v glasbi vezano, nepretrgano, 32. telovadni element, 34. del jedilnega pribora, 36. praznina, zlasti prostor, iz katerega je izsesan skoraj ves zrak ali plin, 39. japonski denar, 40. kratica za Ljudsko obrambo, 42. strojar, ki stroji s čreslom, 44. južni otok Marshallovih otokov v Mikroneziji, 46. slovesna pesem, himna ali hvalnica, 48. oznaki za indij in argon, 50. lič, lijak, 52. nemški župnik, padar, začetnik hidroterapije, 54. pritrilnica, 55. odev, odetev, 57. kar se skladi, 59. krepelce, oklešček, 60. znova, vnovič.

Navpično: 1. vrtna rastlina, koren je začimba, 2. orač, rataj, 3. Udo Jürgens, 4. slovenski jezikoslovec, utemeljitelj slovenskega pravorečja, Stanislav, 5. vulkan na Havajih, Mauna..., 6. žensko ime, 7. zemljepisni pojem, 8. Anton Askerc, 9. Marko Z. Ristič, 10. arabski knez, 11. pripadnik skupine romaniziranih Retijcev v vzhodnih Alpah, 12. grški zdravnik iz Kapadokije; znana drama M. Krleža, 14. sol jodove kisline, 16. nekdanja Ljubljana, 19. prebivalec makedonskega mesta Tetovo, tudi fižol, 22. sadni sirup iz malin, 24. arabski žrebec, 27. madžarski kraj med Kapisvarom in Blatnim jezerom, 29. latinski izraz za splošno rabo, običaj, uzus, 33. vrtna cvetlica iz družine lilij, 34. predel grla za ustno votlino; odprtina na ladijskem krovu za nakladanje, 35. poželenje, spolna sla, nagon, 37. staro mesto ob Roni v južni Franciji z ostanki rimskih zgradb, 38. ljudje, ki se ukvarjajo s kemijo, 41. kratica za opombo, tudi za opus, 43. prvakinja zagrebške opere, svetovno znana altistka, Marijana, 45. italijanski kraj v Lombardiji, severno od Brescije, 47. telovadna prlina, nagel dvig, 49. domača in divja pernata žival, 51. nenadna smrt, 53. kratica za »Protiletalsko zaščito«, 56. avtomobilska oznaka za Leskovac, 58. Tine Orel.

Rešitve pošljite do torka, 17. decembra, na naslov: Glas, Kranj, Moše Pijadeja 1, z oznako Nagradna križanka. Nagrade: 1.: 50 din, 2.: 40 din, 3.: 30 din

Rešitev nagradne križanke: 1. Taunus, 7. ptičar, 13. modrost, 14. rokomet, 16. Ate, 17. starina, 19. evo, 20. rana, 22. aroma, 23. Abel, 24. slova, 26. idol, 27. tara, 28. miza, 30. ožina, 32. ZR, 33. ST, 35. Titov, 37. tema, 39. kolk, 41. Emil, 43. Pavel, 46. aria, 47. Nenad, 49. Nana, 50. let, 51. Stradun, 53. Lom, 54. preglas, 56. Juanita, 58. orbita, 59. anketa

Izrebrani reševalci: prejeli smo 132 rešitev. Izrebrani so bili: 1. nagrado (50 din) dobi LADO CEGNAR, 64000 Kranj, C. 1. maja 65, bl. 111; 2. nagrado (40 din) TILKA MAGDIČ, 64000 Kranj, Sorlijeva 3/II; 3. nagrado (30 din) KATARINA GOLEŽ, 64000 Kranj, Planina 38. Nagrade bomo poslali po pošti.

Samo za naiвнеže

Indonezijko, ki je pred dvema letoma prišla na strani svetovnega tiska, ko je zagotavljala, da njen še nerojeni otrok lahko govori, je sodišče v Džakarti obsodilo na dve leti zapora. Od naiвнеžev, ki so ji naselili, je prejela denar in dragocenosti. S svojo nepoštenostjo si je prislužila okrog 2000 funtov šterlingov. Ker ji je pri njenem početju pomagal mož, je sodišče tudi njega spoznalo za krivega in mu prisodilo leto in pol zapora.

Naiвнеžem, ki so ji verjeli, je »podjetna« Indonezijka pojasnjevala, da njen še nerojeni otrok lahko recitira celo koran. Policaji, ki so jo aretirali, so našli pod obleko skrit majhen magnetofon.

Črnc z belo poltjo

Belci v Južni Afriki imajo zares vse pravice. Če hočejo, lahko spremenijo tudi raso, čeprav se jim najbrž to ne splača. Toda merila, ali se kaj splača ali ne, so zelo subjektivna, zlasti, če gre za ljubezen. 32-letni belec Artur Mauerry je zahteval od oblasti, da ga v skladu z južnoafriškimi rasističnimi zakoni »prekvalificirajo« v črnca. Rad bi se namreč poročil s črnim dekletom, ki mu je v šest let trajajoči skrivni zvezi rodila že tri otroke. Da bi njegovo temnopolto izvoljenko »vpisali« med belce, namreč ni mogče.

Belec Artur Mauerry je tako postal »temnopolto« Benjamin Purgrand. Niti imena, ki ga je imel kot belec, ni smel zadržati, tako ostri so rasistični zakoni. Pridobil pa si je pravico, da sme živeti s svojo izvoljenko, seveda le v tistih delih mest oziroma v naseljih, ki so določena za črnce. Pustiti je moral tudi »belo« delo na železnici, ki mu je prinašalo 125 funtov na teden in začel delati na novem »črnem« delovnem mestu, kjer prejema le 55 funtov na teden.

S tem pa zapletov še ni bilo konec. Samo nekaj dni po poroki je policija vdrla v njegovo hišo in, ker ga je dobila v postelji s črnko, ga je obtožila kršenja javne morale. Imel je srečo, da je policajem lahko pokazal dokument, ki ga je »prekvalificiral« v črnca.

Boj proti »grešni« TV

Neka verska sekta v ZDA je pričela vojno proti »grešnim« televizijskim sporedom. Neka pripadnica je razbila svoj televizor, da otroci ne bi poslušali psovč z zaslon. Mnogi drugi so na javnih mestih zažgali televizorje.

Ljudje se zanesenjacom posmehujejo, prav tako tudi uprave televizijskih postaj. Pravijo: »Prav smešni so ti ljudje, ki razbijajo sprejemnike zato, ker je igralec v filmu zaklel.« Vzroka za zaskrbljenost pa ni, saj sekta šteje le nekaj tisoč pripadnikov.

Anna Moffo spet poročena

Svetovno znana operna pevka Anna Moffo se je v New Yorku poročila s 16 let starejšim lastnikom ameriške gramofonske hiše Robertom Sarnoffom. Njemu je 56, njej pa 40 let. Njej je to drugi, njemu pa tretji zakon. Anna Moffo je bila pred tem poročena z italijanskim režiserjem Mariom Lanfranchijem. Novi zakon seveda ne bo pomenil konca kariere operne pevke, zlasti pa jo bomo lahko poslušali na ploščah.

Nogomet in pralni stroj

Zaradi okvare pralnega stroja je nogometni klub v Angliji pretrpel hud poraz z rivalom v ligi. Žena vratarja tega moštva je poslala svojemu možu nujno sporočilo na tekmo, naj se takoj vrne domov. Pokvaril se ji je pralni stroj. Mož, ki seveda ni vedel, zakaj mora »nujno domov«, je takoj prošil za zameno in odšel. Bil je prepričan, da gre za nesrečo. Njegovo moštvo, ki je tudi po zaslugi njegove dobre obrambe, tedaj vodilo s 4:3, je v nadaljevanju tekme izgubilo z rezultatom 4:8. Kako se je vratar po tekmi pogovoril z ženo, pa poročilo ne navaja.

Saj nisem hotela...

Stali smo pred učilnico za tehnični pouk. Bili smo razposajeni. Nekateri so se lovili. Primož je sedel na svoji torbi in se učil srbohrvatsko pesmico. Med učenjem je vzdihoval in šobil usta, da smo pokali od smeha. Z Alenko sva stali v kotu. Nenadoma je iz torbe potegnila svoj vadni zvezek, kamor si je doma za vajo napisala snov prejšnje ure. »Za vsak primer bom malo ponovila. Kaj pa če pišemo?« mi je rekla in se začela učiti. »Saj res, na to pa še pomislila nisem. Kaj pa sedaj? Doma se nisem učila in nisem pripravljena...« sem si mislila, iz zvezka iztrgala list in ga vložila v puščico, misleč, da si bom lahko z njim pomagala.

Po hodniku je prišel tovariš. V roki so mu žvenketali ključi. Odklenil je vrata. Vstopili smo v učilnico in se usedli na svoja stara mesta. Ko smo se vsi posedli, je tovariš dejal: »Danes pišemo, da preverimo znanje. Opozoriti pa vas moram posebno še

Štrbunk

Pri stari mami so dobili telička. Vsi smo se ga razveselili. Bil je čisto majhen, podoben osličku. Telo je imel sivo, oči modre, repek je bil kratek, gobček pa nagajiv. Če si ga pobožal, te je obliznil.

Teliček je rasel. Ata mu je nosil otrobe.

Odprem vrata. Najprej pozdravim kobja, nato še krave in nazadnje še telička. Stopim poleg njega in ga pobožam. Teliček se je prestrašil in je visoko poskočil. Brnil me je. Padla sem v steljo in na gnoj. Hitro sem se pobrala in očistila. Šla sem v kuhinjo. Takoj sem se preoblekla.

Teliček je danes močan in velik. Vedno bolj se ga bojim. Nočem, da bi me še enkrat brnil.

Jasna Žontar, 6. c. r. osn. šole
Cvetka Golarja, Škofja Loka

Runo

Sedela sem ob mizi in si v glavo ubijala zadnjo angleško snov.

Toda ko sem začela brati drugi stavek, sem prvega pozabila. Vsega mi je postalo dovolj in začela sem godrnjati staro pesem. Tedaj sem zaslišala milo cviljenje. Skočila sem k oknu. Na dvorišču je ležal velik pes. »Mami, ali je ostalo od kosila kaj kosti?« sem se na ves glas zadrila. »Nekaj jih je še, samo nikar se ne deri, saj nisem na Blegošu.« Vzela sem kosti in že sem bila pri njem. Ko sem se mu približala, me je milo pogledal. Na njegovih tacah sem opazila globoke rane. Zasmilil se mi je. Predenj sem položila kosti. Takoj jih je pospravil. Mile oči je zopet uprl vame. Ogovorila sem ga: »Boš šel z mano, Runo, Runo moj!« Prijela sem ga čez hrbet in mu pomagala po stopnicah do stanovanja. Toda ko sem odprla vežna vrata, sem se spomnila na Bobija. On je maček, to pa pes. Ukazala sem Runu, tako sem mu dala ime, naj se uleže. Ubogal me je. Stopila sem v stanovanje in povedala mami. Samo nasmehnila se mi je. V roke je vzela Bobija in ga zaprla v spalnico. Runo pa se je z nama odpravil v sobo. Več dni je ostal pri nas. Mami je klicala tudi veterinarja. Povedal je, da je nemški ovčar. Toda na žalost je bil že prestar in bolan. Zato smo ga morali dati ubit. Ko sem mu zadnjič zrla v oči, se mi je utrnula solza. Še sedaj se Runa rada spominjam.

Vanda Križnar, 7. b. r. osn. šole
Ivana Tavčarja, Gorenja vas

na to, da nihče ne sme prepisovati. Če bom koga dobil, da bo prepisoval, mi bom vzel list in bo dobil enko. To je vse, sedaj pa lahko začnemo.« Začel nam je narekovati točke: »1. — deli fotografskega aparata; 2. — snemalna tvarina; tretji...« Sedela sem ob nepopisanem papirju in nisem vedela, kako naj začnem. Hotela sem poškiliti v puščico, a si nisem upala. V ušesih so mi zvenele besede: »Nihče ne sme prepisovati, nihče ne sme...« Slednjič sem začela pisati. Pisala sem hitro in nerazločno. V pisavi je kar mrgolelo napak. Segla sem v puščico po radirko. Tedaj pa je tovarišovo bistro oko zapazilo papir v puščici. »Kaj pa imaš v puščici?« sem zaslišala njegov glas. Zardela sem do ušes. Iz sebe nisem mogla spraviti besede. Tovariš je prišel do mene. Iz puščice je izvlekel zmečkan papir. »Aha, ali si hotela prepisovati; ali ne veš, da to ni pravilno?« je dejal medtem, ko si je ogledoval list. »Ampak tovariš, saj nisem hotela...« sem izdavila iz sebe. Sošolci so uprli poglede vame. Tisti trenutek mi je bilo tako hudo, da bi se najraje vdrila v zemljo.

Sklenila sem, da ne bom nikoli več prepisovala, ali pa vsaj ne poskušala.

Marjeta Valjavec, 7. b. r. osn. šole
heroja Bračiča, Tržič

Bratranec Lukec

Lukec je moj najmlajši bratranec. Letos bo dopolnil dve leti. Doma je iz Škofje Loke. Ima svetle lase in modre oči. Rodil se je v Kranju.

Lukec je zelo zgovoren. Kdor Lukca ne pozna dovolj dobro, si vsak po svoje razlaga, koliko let ima. Nekateri mu jih prisodijo celo štiri. Zna več pesmic. No, včasih se mu kaj zatakne, pa mu povem, kako mora nadaljevati, on pa se začne smejati.

Kadar grem na obisk v Škofjo Loko in gledam televizijo, mi vedno nagaja, tako da ga moram prepoditi, ker mi ovira gledanje televizije. Če je na programu kakšna risanka, se kar »prilepi« na stol in gleda oddajo.

Ima majhno kolo. Kupil mu ga je stari oče iz Maribora. S kolesom ravna tako grdo, da ga stari oče kmalu ne bo pre-

Linorez sem napravila letos spomladi, ko sem bila stara osem let. — DEKLICA S PTICO — Maja Šubic, 3. b. razred osnovne šole Petra Kavčiča, Škofja Loka

poznal, ko bo prišel za praznike na obisk.

Lukec je pravi mali »razbojnik«. Ker živi s staro mamo in očetom skupaj v hiši, ima tudi psa. Vendar ta pes ni njegov, ampak moj. Vedno se prepira, in vpije, da je pes njegov.

Poleti je Lukec imel dalj časa želvo. Ker je ni dovolj pazil, mu je ušla in se ni več vrnila.

V Lukčevi sobi je še polno živali, vendar nobena ni živa. Zelo rad ima avtomobile. Najraje ima rešilni in policijski avto. Ostale ima v škatli na omari, ker drugače bi vse strli.

Večkrat jih dobi po zadnji plati. Toda zelo malo zaleže. Mama pravi, da je od vseh štirih vnukov najbolj poreden.

Renata Godnov, 5. c. r. osn. šole
heroja Bračiča, Tržič

Svoboda nam je zrasla iz krvi

(Misli ob filmu Užiška republika)

Ko se je začela druga svetovna vojna, so se začeli temni oblaki zgrinjati tudi na staro Jugoslavijo. Njen strateški pomen na Balkanu, rodovitna polja in surovine so mamile. Nemci so začeli z vse hujšim političnim pritiskom. To je pripeljalo marca 1. 1941 do pristopa stare Jugoslavije k trojnemu paktu. Toda jugoslovanski narodi tega sramotnega pakta niso sprejeli. Hitler je nato ukazal napad na Jugoslavijo.

Zjutraj 6. aprila 1941 so nemški bombniki napadli Beograd in ga zapustili v ruševinah. Hkrati so nemške armade prestopile mejo in začele zasedati ozemlje. Zaradi nesposobnosti generalov, generalštaba in slabo opremljene vojske je starojugoslovanska vojska razpadla. Toda narodi Jugoslavije niso priznali kapitulacije. Na čelu s KPJ so šli v boj proti okupatorju. Tako so nastali partizanski odredi, ki so bili v Srbiji najmočnejši. Vzpredno z njimi so se začeli formirati četniki. Partizani so napadli Užice in jih zasedli. Vlada v izgnanstvu je Dražo Mihailovića postavila za glavnega poveljnika četnikov. Ti so hoteli, da bi se po vojni vrnil kralj in

vlada iz izgnanstva in s tem stari družbeni red. Zato je poslal četnike nad partizane. Toda partizani so jih po krvavem boju premagali in jih veliko zajeli.

V Užicah je takrat delovala tovarna orožja. V mestu je bilo polno ubežnikov. Primanjkovalo je hrane; tu pa je bil tudi glavni štab in tovariš Tito. Nemci so začeli prodirati proti Užicam. Toda deset kilometrov od Užic jih je zaustavil delavski bataljon. Po hudih bojih je ves bataljon padel. V tem času so vsi že zapustili Užice in odšli proti Sandžaku. Nemcem so pomagali tudi četniki. Ti so se znašli nad civilnim prebivalstvom. Pomorili so cele vasi.

Partizani so se v Užice vrnili čez tri leta. Celotno Jugoslavijo pa so osvojili leto kasneje. Za zmago je bilo potrebno veliko naporov in žrtev, posebno med civilnim prebivalstvom. Med drugo svetovno vojno je padlo milijon in pol Jugoslovancev. Upam, da se kaj takega ne bo več ponovilo.

Vlado Stojič, 8. c. r. osn. šole
Franceta Prešerna, Kranj

Dober zrezek

Gospodinje se bodo strinjale, da je dober zrezek speči prava umetnost. Poleg dobrega kosa mesa je za zrezek potrebno še marsikaj. Zrezek naj bo raje prevelik kot premajhen. Velikega spečite in šele nato zrežite na kose. Najprimernejši je zrezek, ki tehtja okoli 20 dkg. Meso natremo z oljem in ga pustimo nekaj ur ali celo čez noč, solimo, popramo ali dišavimo z drugimi pripravki pa ga šele tik pred pečenjem ali — to velja za pečenje na žaru — celo po pečenju.

Zrezek shranimo do pečenja v hladilniku najbolje v alu foliji, da ostane lepo svež in sočen. Ponev dobro segrejemo, da se vodna kaplja, če jo kanemo vanjo, takoj razprši. Ponev je seveda brez maščobe. Za minuto položimo na tako segreto ponev zrezke, nato pa jih z lopatico (ne z vilicami, ker bi jih prebodli) obrnemo. Pečemo še eno minuto na drugi strani. Nato zrezek previdno dvignemo in podenj vlijemo za jušno žlico olja. Grejce zdaj zmanjšamo in počakamo, da na zgornji strani zrezka izstopijo krvave kapljice. Zdaj zrezek spet obrnemo in spet počakamo, da na gornji strani izstopi rjavkast mesni sok. Zrezek zdaj stresemo na ogret krožnik, nanj pa položimo košček surovega masla, da se od mesne toplote stopi. Tako pečen zrezek je v sredini še nekoliko rožnat. Zrezek pa je v sredini še krvav, če ga pečemo le dve minuti.

Kompost

Decembra na vrtu reš ni kaj dosti dela. Pobiramo z vrta še preostalo zelenjavo kot je solata, brstični ohrovt, peteršilj, radič, ponekod je zrasel že tudi motovilec.

Sicer pa sedaj pogledamo, kako je z našim kompostnim kupom, če ga imamo na vrtu. Med letom smo največkrat pozabili nanj in ga nismo večkrat preložili, kot je sicer dobro in prav. Opravimo zato to delo sedaj. Po potrebi kompostnemu kupu dodajmo kako dušično gnojilo, da bo zorenje hitrejše. Odlično nadomestilo za kompost so različne vrste šote. Za vrt je kot nadomestilo za kompost in gnoj najprimernejša ne preveč kislja šota. Šota za gnojenje vrta je boljša, če jo prepojimo z gnojnico ali z raztopino umetnih gnojil. Popolno nadomestilo za gnojenje vrta pa seveda šota ni in moramo dognojevati vrt še z umetnimi gnojili. Najboljše gnojilo še vedno ostane kompost, šota pa je izhod v sili. Le še hlevski gnoj je enakoveren kompostu.

V toplejših decembrskih dneh lahko še presajamo sadno drevje in obrezujemo lesnate rastline. Mlada drevesca tudi zaščitimo pred divjadjo.

Zima bo mrzla in dolga, zato — če še niste — hitro spletnite dolg volnen šal in toplo kapo, ki se nosi potisnjeno globoko na oči in čez ušesa.

Pozimi bo cvetje vse bolj drago, zato nam ne bo vseeno, če bo že v dveh ali treh dneh zvenelo v vazi. Poskusimo svežost podaljšati s temle japonskim trikom. Konec stebelca postrani zarežemo in konico osmodimo nad plamenom sveče. Na ta način ne morejo glivice prodirati po stebelcu.

marta odgovarja

Jasna iz Kranja — Bliža se silvestrovo. Za ta čas bi rada imela isto obleko kot lani, saj ne grem v isti hotel, vendar pa bi jo rada prav malo spremenila. Obleko sem vam narisala in prosim za vaš nasvet. Stara sem 23let, visoka 169cm, tehtam pa 61 kg. Obleka je temno modre barve.

Marta — Mislim, da bi bil prav primeren za vašo obleko brezrokavnik živozelene barve, skvačkan v zelo redko mrežo. Naj bo kratek, ravno krojen, pod ovratnikom pa ga zavežite v pentljo.

Minute za ličenje

Zjutraj navadno nimamo posebno dosti časa, da si stali pred ogledalom. Vse je opravljeno v petih minutah, razen če na svojo zunanjost tako skrbno pazite, da zaradi tega vstanete deset minut prej in se v miru in temeljito uredite. Za jutranje ličenje potrebujemo od 5 do 10 minut, odvisno seveda od tega, kakšen način ličenja imamo v navadi in kako smo spretni. Že ličilo za ustnice lahko nanesemo v pol minute ali pa se zamudimo celih pet minut. Kadar pa se odpravljamo zvečer na prireditve, se pričnimo ličiti dvajset ali štirideset minut prej. Le tako se bomo brez naglice v redu naličili, ne da bi naša slabša polovica zaradi čakanja izgubila živce.

Če imamo torej na voljo le kakih deset minut časa za ličenje, potem ne poskušajmo kaj novega na obrazu, pač pa se naličimo tako kot znamo in kot smo navajeni. Če je bil obraz že naličen, ga očistimo, osvežimo z vodo za obraz in se namažemo z vlažno kremo. Zjutraj pa se navadno oplaknemo z mrzlo vodo, ki med drugim utrjuje obrazne mišice, in uporabimo vlažno kremo oziroma podlago za puder. Ko se dnevna krema vpije, obraz prekrijemo s tekočim pudrom ali s pudrom v kremi, in sicer v le malo temnejšem tonu kot ga ima naša koža. Pokrtačimo obrvi in jih popravimo s sivim ali rjavim svinčnikom. Osenčimo veke v barvi obleke ali kar pač pristojna našim očem, trepalnice pa poudarimo spodnje in zgornje z rjavo ali črno maskaro. Lahko uporabimo še puder v kamnu ali prahu, na lica pa nanesemo malo rdečila. Nazadnje naličimo še ustnice. Poprej jih popudramo, da bo ličilo dlje držalo, pa tudi ne bo se razlilo v drobne gubice okoli ustnic. Odvečno ličilo odstranimo tako, da ustnice pritisnemo na papirnat robček. Temu se izognemo, če ustnice ličimo s čopičem, s katerim po želji nanašamo tako ali tako količino ličila. Da ne bo treba ličila že čez dve uri popravljati, razpršimo z razpršilec po naličenem obrazu mrzle vode. S tem utrdimo ličilo za več ur.

Za večerno ličenje smo rekli, da potrebujemo najmanj 40 minut, če pa ste v ličenju zelo vešč, pa seveda tudi manj. Če je prireditve pomembna in bi bili radi videti kar najbolj sveži, si pred ličenjem namažimo obraz z osvežilno masko in jo pustimo na obrazu petnajst minut. Maska je lahko že narejena, kupljena v drogeriji ali pa jo pripravimo iz hranil, ki jih imamo v domači shrambi. Potem ko masko izmijemo z obraza, lice namažemo z vlažno kremo. Obrvi ne pulimo tik pred ličenjem, da koža ne pordeči in ne oteče. To opravimo raje že dan poprej, da se koža čez noč umiri. Večje nepravilnosti na koži razne liše, majhne mozolje, temne kolobarje pod očmi zakrijemo s posebnim ličilom v barvi kože (kolekcija H. Rubinstein). Zdaj nanesemo na kožo obraza, vratu in dekolteja, če je obleka izrezana, ustrezen puder, najboljše tekoči. Zdaj popravimo s črtalom obrvi, če je potrebno, in naličimo oči. Pod obrvi nanesemo malo bele barve v prahu ali tušu, lahko tudi okoli vsega očesa, kar oko precej poveča. Seveda naj bo barva malo, močno jo razmazamo, da ne bomo podobni klovnu. Veke lahko namažemo z močnejše obarvano senco, lahko je tudi svetlikajoča. Oči se lahko spet obrobijo s temnim črtalom, vendar naj bo črta zelo tanka. Temnejšo črto lahko povlečemo tudi po pregibu veke. Trepalnice namažemo s tušem dvakrat, vendar drugič šele, ko se je prvi premaz že osušil. Tako bodo gostejše in temnejše. Zdaj nanesemo na obraz še puder v prahu in ga razdelimo po koži z mehkim čopičem. Rdečilo nanesemo na ličnice, na konico brade in na čelo ter skrbno razmazemo. Na koncu naličimo še ustnice in uporabimo še »lip gloss«, mazilo, ki daje ustnicam sijaj.

Sladice iz beljaka

Potrebujemo: 25 dkg sladkorja, pol žličke vaniljinoga sladkorja in 4 beljake.

Vse skupaj stresemo v kotliček za stepanje in stepamo z metlico na slabem ognju tako dolgo, da se masa začne prijemat na metlico. Zdaj sneg odstavimo in še stepamo, dokler se popolnoma ne ohladi. Iz takega kuhanega snega delamo različne sladice (španske vetrice, poljubčke itd.) Z brizgo jih oblikujemo na z maslom pomazan in pomokan pekač in jih osušimo v priprti slabo ogreti pečici. Sušimo jih poldrugo uro. Sladica je gotova, ko sneg nekoliko prasketa, ko ga jemljemo iz pečice, pa tudi rad se takrat loči od pekača.

Novost na našem trgu je nedvomno aparat za obnavljanje zaves, oblek, sedežev, igrače itd. Izdelali so ga pri nemški ROWENTI in deluje na osnovi pare. Uporaben je celo za materiale kot so pliš, žamet, usnje itd. Pri škofjeloški NAMI je naprodaj.

Cena: 412,20 din

Posebno ugodno pa te dni lahko kupite drsalke na Kokrinem športnem oddelku v GLOBUSU; moške drsalke za hokej — uvoz s Češke — se dobe v številkah od 40 do 44, fantovske za umetno drsanje pa od 37 do 41.

Cena: 295 in 298,60 din

Če iščete za vašega fantiča ali deklica smučarski komplet, pogledajte še v Eltino prodajalno BABY v Kranju, kjer prodajajo zelo lepe smučarske komplete v velikostih od 6 do 16 let v rumeni, oranžni, svetli in temni modri ter rdeči barvi. Vprašajte za model ljubelj.

Cena: od 813 do 920 din

V Centralovi DELIKATESI so dopolnili svojo izbiro zamrznjenih živil: tu so na novo krompirjevi svaljki, zavitek z makom, jabolki, sirov zavitek, zagorski struklji in slivovi cmoki. Vse je pakirano surovo in je le treba poriniti v pečico ali vreči v mrzlo vodo in skuhati.

Cena: od 4,20 do 16,50 din

POMENKI O PREDOSLJAH IN DRUGIH VASEH TAM NAOKROG

(Bobovek, Britof, Ilovka, Kokrica, Mlaka, Oreholje, Srakoulje, Suha in Tatinec)

(5. zapis)

Novi kranjski pastor je bil očitno napredne miselnosti, saj mu je bila šola, ki jo je na novo ustanovil, prva skrb. Zagotovil je dohodke dvema učiteljema (za nemščino in latinščino), ki pa sta hkrati poučevala tudi katekizem, pisanje, računstvo, petje in glasbo. S prihodom izobraženega Sigmunda Wassermanna, ki se je šolal na univerzi v Nürnbergu, je šola pridobila tak ugled, da so absolventi lahko nadaljevali študij na protestantski višji latinski šoli v Ljubljani.

Čeprav je bil Kranj zadovoljen z Jernejem Knafljem, je katoliški župnik le dosegel, da je notranje-avstrijska vlada v Gradcu sklenila, da mora Jernej Knafelj iz mesta. Sam stari Trubar je posredoval zanj in se hudoval na kranjskega župnika v posebnem letaku, kjer med drugim pravi, da je katoliški župnik »pravu hudičevu sejme, ki v vsih zlaht grehjih prebiva«.

In še je bilo Kranju s strani vladarja zagrozeno, da bo izgubil mestne pravice, krivci pa bodo izgnani iz dežele, »sker Knafel mora iz mesta in nihče ne sme na Brdo k njegovim cerkvenim opravilom«.

Uvidevni Jernej Knafelj se je raje sam umaknil kot da bi delal mestu težave. Gostoljubje mu je poslej nudil baron Ivan Josip Egkh-Hungerspach, graščak na Brdu.

Knafelj je lahko maševal v grajski kapeli. Kljub prepovedi so ljudje z vseh strani prihajali na Brdo poslušat pridige Jerneja Knaflja, »poslušati čisti evangelij in sprejemati obhajilo v obeh podobah« (kruh in vino). Menda je bilo v oni dobi na kranjskem področju kar 1800 protestantov.

L. 1599 je Knafelj moral v osmih dneh zapustiti Brdo — tako je velel ukaz: pod smrtno kaznijo mu je bilo prepovedano bivanje v vseh deželah nadvojvode Ferdinanda. — Res se je Knafelj še tega leta, sredi zime, podal čez gore na Koroško in v severne nemške dežele. Potem se je sled za njim izgubila ...

JURIJ KOBILA

Na Jurčičevo povest s tem naslovom uide misel, ko zveemo za mično anekdoto: l. 1815 so pokazali Urbanu Jarniku, koroškemu pesniku, ki je potoval tačas skozi Kranj, pri Predosljah ožino čez Kokro, ki naj bi jo na begu pred zasledovalci preskočil predikant Knafelj na svoji kobili.

Vsekakor je spomin na preganjanega luteranskega duhovnika ostal med ljudstvom še dolgo živ. Saj celo za kamnito glavo, upodobljeno na reliefu, vzdignem še danes v notranjščini trgovine Kokra v Kranju, pravijo, da je to Knafljev portret.

Pisatelj Ivan Pregelj je uporabil sporočilo o trpki usodi Jerneja Knaflja kot zgodovinsko osnovo v svojem romanu Bogovec Jernej.

Kako pa se je godilo Knaflju še potem, ko se je že zatekel na Brdo, zveemo iz besed zgodovinarja dr. J. Zontarja: »Proti koncu stoletja so skušali katoliški pristaši onemogočiti predikantu vsako dušnopastirsko udejstvovanje v kranjski okolici. L. 1585 so se širile po Kranju govore, da nameravajo nasprotniki Knaflja napasti. Velesovski kaplan je baje pravil v neki kranjski gostilni, da bodo prežali nanj v Češnjevku, ko bo šel na obisk v grad Strmol. O preddvorskem župniku pa so trdili, da je baje obljubil kmečkim fantom sod vina za pijačo, ako

nabijejo predikanta, ko se prikaže pod gorami v Kokri. Loški kaplan Urban Wurzer je kmalu nato dejansko napadel Knaflja v Bitnju, ko se je vračal predikant iz Škofje Loke.«

Pogled na rodovnik lastnikov Brda po luteranski dobi kaže, kako je grajska posest prehajala od ene rodovine — vselej le plemenitaške, seveda — na drugo.

IZ ROK V ROKE

Za Ivanom Josipom baronom Egkhom-Hungerspachom, podpornikom slovenskih protestantskih pastorjev, je grad prešel najprej (1579) v roke njegovega sina Adama. Temu so slovenski luterani poklonili v znamenje zahvale Dalmatinovo »Biblijo«.

Po Adamu sta na Brdu od l. 1620 dalje gospodarila brata Nikolaj in Volk (Wolf), potem Nikolajev sin Ivan Gothard, od l. 1637 dalje pa le-tega sin Jurij Žiga (to ime Žiga ali Sigismund se pri brdskih graščakah še trikrat ponovi — zadnjikrat pri Žigi Zoisu).

Drugi brat, Volk (Wolf), ni imel sinov, le hčerko Dorotejo. Ta je bila poročena s plemenitim Schrottenbachom. Leta 1670 preide Brdo v lastništvo druge rodbine. O Egkhih na Brdu ni več slišati. Dorotejin soprog, ki je graščino priženil, jo je l. 1678 prodal Juriju Žigi Gallenbergu. L. 1679 sta postala graščaka na Brdu njegova sinova, Volk Vajkard in Baltazar. Še prej pa sta odkupila tudi Nikolajev del posesti. In tako so potem razmeroma kratko obdobje (1678 do 1743, torej le 65 let) gospodarili na Brdu Gallenbergi.

Po smrti Volka Vajkarda je njegov brat Baltazar prodal graščino Mihaelu Angelu pl. Zoisu. To je bilo l. 1743, ko je Brdo prešlo v roke slovitega rodu, ki se je odlikoval po podjetnosti in kulturi. In potem so Zoisi, pozneje baroni Edelsteinski, tu gospodarili vse do l. 1929 — celih 186 let! Tega leta pa so obubožani baroni morali posestvo prodati ... Kupila sta Brdo lesna trgovca Franc Dolenc in Stanko Heinrichar. Tadvpa pa sta l. 1935 obnovljen grad prepustila — za denar seveda — knezu Pavlu Karadjordjeviču.

SLOVITA RODBINA

V mislih imam vsekakor le Zoise (sicer smo že uporabljali v pisavi tudi obliko Cojz a se je Slovenski pravopis brani), kajti vse druge rodbine, ki so si lastile Brdo, so bile le manj pomembne, vsaj za našo zgodovino. Kvečjemu, če izvzamem Ivana Josipa in Adama Egkha, ki sta se vsaj v protestantski dobi izkazala v prijaznejši luči.

No, preden pa posvetimo nekaj odstavkov Zoisom, povejmo, da je bila to laška podjetniška rodbina, ki je v naših krajih pač pognala globoke korenine. Tudi ime Zois kaže na laški izvor: v toskanskem narečju pomeni zoia — dragulj, biser. Da so se pomena svojega imena Zoisi še vedno zavedali, priča tudi izbor njihovega plemenitaškega vzdevka — Edelstein; torej žlahaten kamen, dragulj, biser. Res »nomen est omen« (v imenu je skrit pomen ali že ime pove, kaj je kdo) — ime Zois je res dragulj v naši kulturni zgodovini.

3 V sodelovanju s Prešernovo družbo objavljamo v nadaljevanjih kriminalko Clauda Avelina Mačje oko. Delo je izšlo v zbirki Ljudska knjiga, ki jo izdaja založba Prešernova družba.

In vse se začne znova. Jean Marc vsak čas zvije vrat in pogleda na uro. Američan zamenja svečko, dve. Nič. Blisk in grom se utrudita. Ob enajstih Jean Marc zajehi:

»Mislim, da se bom odpravil peš, gospod. Še zmeraj lahko pridem pravočasno, celo s kovčkoma.«

Glas neomajno odgovori v plašč:

»Le nič skrbi, pomirite se. Šlo bo, lahko se zanesete. Še zmeraj sem vse popravil.«

»Toda motor je moker...«

»Zato pa tudi sušim, brišem, drgnem, menjavam! Lepo mirno držite plašč!«

Ob enajstih in četrt polzijo Jeanu Marcu po obrazu solze in dež. Zaihti:

»Samo četrt ure imava še!«

Prikaže se Američanova glava, resna, radovedna:

»Zares? Pravkar menjavam zadnjo svečko.«

In stotič obrne volan. Cudež! Motor oživi ob prvem klicu, se splaši, zagrmí, Američan pa zavpije:

»Zaprte pokrov! Noter! Dajmo! Dajmo! Še ga boste ujeli, ne boste prepoznali!«

In ubere prve takte *God save the King* — nenavadna reakcija za Američana, čeprav je po rodu iz Neaplja. Jean Marcov plašč smrdi kot premočen pes.

4

Velika razsvetljena ura na Lyonski postaji kaže skozi noč in dež dvajset minut čez enajsto. Bulvar Diderot je prepoln ljudi, velikonočni prazniki so. Američan pritiska na hupo.

CLAUDE AVELINE

MAČJE OKO

»Samo to še manjka, da obtičiva tu. Tik pred ciljem!«

Jean Marc je na koncu moči, skuša biti ljubezniv:

»Zelo sem vam hvaležen, gospod. In če vam bom lahko kdaj kakorkoli pomagal... Ime mi je Jean Marc Berger, moji starši stanujejo v ulici Dumont 10, Croix Rousse, v Lyonu. Jaz živim v Parizu...«

Američan mu seže v besedo:

»Croix-Rousse, kot Lune-Rousse! Hvala. Vsekakor si vas bom zapomnil. Ah, ta okvara!«

In počasneje doda:

»Upam, da si me boste tudi vi.«

Zakaj počasneje? Jean Marc ga gleda, ta pa gleda njega. Oči se mu v sencí bleščijo kot prej pod hotelsko krogljo. Vse traja le trenutek in je strašno.

»No,« pravi, »tu sva! Menda že manj dežuje.«

Jean Marc zašepeta:

»Prav do ograje, na desno.«

Avto se požene, Američan pa odvrne:

»Vem, kje odhajajo glavni vlaki. Brž ko boste izstopili, vam dam prtljago, in konec! Kar zdaj vam rečem na svidenje.«

»Na svidenje in še enkrat hvala...«

Do pločnika ni mogoče, vozil je preveč. Jean Marc torej skoči na cesto. Že mu Američan pomoli kovček.

»Prvi, hop! Drugi, hop! Bye bye!«

Vrata se od znotraj zaloputnejo, avto napravi polkrog in kakor topovska kroglja zdrvi proti rampi. Zdajci Jean Marc zavpije in začne po svoji navadi smešno mahati z roko:

»Gospod! Gospod!«

»Tu ne morete stati,« pravi neki stražnik izpod svoje kape, »povozili vas bodo. Želite postreščka?« — In že kliče: »Nosač! Srečo imate, pogledjte ga.«

»Kovček,« zamrmra Jean Marc medlo in strmi v tuj kovček, ki se mu je znašel v rokah.

»Kaj je z njim?« vpraša nosač, zgrabi prvega in peha Jeana Marca proti pločniku.

»Ni moj, moj je veliko manjši! In na uri je že petindvajset čez enajsto! Tisti, ki ga vi držite, je moj, tale pa ni!«

Nosač mu iztrga še tega in steče z obema.

»V Marseille? No, prav, pohitiva, čisto na konec bo treba. Imate vozovnico?«

Debel moški, malce podoben Bédatu, Parižan. Izvrsten tekač. Jean Marc se trudi, da bi ga dohajal, in zasoplo odvrne:

»Ne, tem slabše, kupil jo bom v vlaku! Toda ta kovček...«

»Se spominjate znamke taksija?«

»Bil je osebni avto.«

»Torej bodite mirni! Nekdo, ki ga poznate...«

»Ne, saj to je tisto!«

Prišla sta do vhoda na peron. »Pustite naju!« zavpije postrešček vratarju. »V Marseille!«

Vratar:

»Povejte vendar, zatulite! Čez minuto odpelje!«

»Vem!« zavpije nosač.

Spet se požene v dir in doda Jeanu Marcu:

»Dobim vas v zadnjem vagonu, nato pa si boste sami pomagali.«

»Hvala, gospod, hvala...«

Zagledata svoj peron, ljudi z negibno dvignjenimi obrazi. Zvočnik naznani med šumenjem dežja:

»Pozor, pozor, vlak odhaja. Zaprite vrata, prosim.«

Preteči morata še dolžino poštnega vagona.

»Ne, ne zaprite še!« zavpije nosač.

Gledalci ob oknih zadnjega vagona se vznemirijo.

»Ga bo ujel, ga ne bo ujel?«

Neka ženska zaničljivo meni:

»Kako neumno, priti v zadnjem trenutku!«

Vlak se začne premikati. Nekdo se skloni skozi še zmeraj odprta vrata in ujame kovčka, ki padeta k njegovim nogam. Jean Marc se oprime bakrene ograje. Nosač je že daleč, neumno krili z rokami. Jean Marc zašepeta sopotniku:

»Plačam mu prihodnjic.«

Že so ga ujeli, ga potegnili noter in zaprli vrata za njim. Vlak že drvi. Sopotnik izjavi:

»Ej, fant, ta vaju bo jahal!«

Na ploščadi in v hodniku je gneča. Zaudarja po vlagi, pomešani s prahom. Nekdo vpraša Jeana Marca:

»Potujete v tretjem?«

Odgovor je domala neslišen:

»Da...«

»Ne vem, ali boste našli kak prostor, sedeža prav gotovo ne. Pred odhodom sem pregledal ves vlak.«

Hitrost še zmeraj narašča, enako tudi hrup. Prvi potnik svetuje:

»Skušajte se zriniti naprej. Popazil bom na kovčke.«

»Saj res,« pravi Jean Marc, »kovček...«

»Kaj? Kateri?«

»Mali. Pomota. Človek, ki me je pripeljal na postajo...«

Dal mi je kovček, ki ni moj... Zmotil se je...« Poslušata ga z odprtimi usti. Drugi, ki je videti dovolj prebrisan, vpraša:

»Človek, ki ga niste poznali?«

»Nisem... In mi je napravil uslugo...«

Prvi meni:

»Povsod so vrli ljudje.«

Drugi pripomni:

»Najbrž bo na kovčku njegovo ime in naslov.«

Dvigne kovček in ga začne ogledovati. Slovesno si ga ogleduje, kljub pomanjkanju prostora. Obrača ga in obrača. Prvi si prisodi pravico do te prtljage, ki jo je bil ujel, tako rekoč rešil.

»Dajte mi ga.«

Drugi ga uboga brez besede. Jean Marc ga ne izpusti z oči. Vsa ploščad je na preži. Prvi potnik naposled izjavi:

»Ne. Ničesar ni!«

»IN KAJ SEM ŠE VIDEL?«

1

Zasvetlika se jutro naslednjega dneva. Poleg številnih novih potnikov čakajo na peronu št. 1 na vlak srečni starši, ki jim vliva pogum še nebo brez oblakov. Jeana Marca pričakuje vsa družina razen gospe Bergerove, matere, ki jo bomo morali poslej imenovati »stara mati«, čeprav ji ta sicer primerna beseda ni prav nič pri srcu. Tu je Joannès Berger, njegova žena Emilie, brat Léonard in mala Marie Louise, ki teka naokoli, tako da se vsak čas povzdigne kak bergerovski glas:

»Pridi sem, Marie Louise!«

Dekletce ne uboga, dokler ne zadoni iz zvočnika mogočen glas:

V letu 1975 bo Prešernova družba izdala za svoje naročnike naslednje knjige iz redne letne zbirke: Prešernov koledar 1976, roman Bena Zupančiča Plat zvona, roman Milene Mohorič Hiša umirajočih, mladinsko povest Frana Milčinskega Ptički brez gnezda, priručnik Higijena in kozmetika. Zbirko bodo člani prejeli broširano za 70 din, vezano (koledar bo broširan) pa za 100 din. Člani, ki bodo imeli plačano članarino do 30. junija, bodo prejeli še knjigo Miška Kranjca Povest o dobrih ljudeh. Vse knjige iz te zbirke bodo prejeli člani hkrati v mesecu novembru 1975.

Vpišite se v Prešernovo družbo pri vašem zaupniku ali pa naravnost na naslov: Prešernova družba, 61000 Ljubljana, Opekarska-Borsetova 27.

**Gradbeno industrijsko podjetje
Gradis Ljubljana
vabi k sodelovanju za svoj
TOZD Jesenice
naslednje sodelavce:**

1. TEHNIČNEGA POMOČNIKA DIREKTORJA TOZD
2. VEČ SEKTORSKIH VODIJ —
za izvajanje gradbenih del na Jesenicah, v Kranju
in Kranjski gori
3. SAMOSTOJNEGA TEHNOLOGA
4. TEHNOLOGA
5. VODJE ODDELKA GRADNJE ZA TRG
6. SAMOSTOJNEGA STROJNEGA REFERENTA
(ZA SEKTOR KRANJ)
7. INTERNEGA KONTROLORJA

Pogoji:

- pod 1.:**
— FAGG — diplomirani gradbeni inženir in 7 let delovnih izkušenj
— Strokovni izpit in pooblastilo za izvajanje gradbenih del.
- pod 2.:**
— FAGG — diplomirani gradbeni inženir in 4 leta delovnih izkušenj ali FAGG — gradbeni inženir in 6 let delovnih izkušenj ali GSTŠ
— gradbeni tehnik in 8 let delovnih izkušenj
— Strokovni izpit in pooblastilo za izvajanje gradbenih del.
- pod 3.:**
— FAGG — diplomirani gradbeni inženir in 5 let delovnih izkušenj ali FAGG — gradbeni inženir in 7 let delovnih izkušenj ali GSTŠ
— gradbeni tehnik in 10 let delovnih izkušenj.
- pod 4.:**
— FAGG — gradbeni inženir in 1 leto delovnih izkušenj ali
— GSTŠ — gradbeni tehnik in 5 let delovnih izkušenj
- pod 5.:**
— FAGG — diplomirani gradbeni inženir in 3 leta delovnih izkušenj ali FAGG — gradbeni inženir in 5 let delovnih izkušenj ali GSTŠ
— gradbeni tehnik in 7 let delovnih izkušenj.
— Strokovni izpit in pooblastilo za izvajanje gradbenih del.
- pod 6.:**
— STS — strojni oddelek — strojni tehnik in 5 let delovnih izkušenj.
- pod 7.:**
— VIS — ekonomska ali komercialna šola in 2 leti delovnih izkušenj ali ESS — ekonomski tehnik in 5 let delovnih izkušenj.

Ponudbe sprejema TOZD Gradis Jesenice, Prešernova 5, 10 dni po objavi prostih delovnih mest.

GOZDNO GOSPODARSTVO KRANJ

Gozdno gospodarstvo Kranj — obrat za kooperacijo sklicuje Zbore kmetov na kranjskem gozdnogospodarskem območju po naslednjem razporedu:

Območje občine Škofja Loka

SORICA	četrtak	19. 12.	ob 10. uri	Zadružni dom
DAVČA	petek	20. 12.	ob 10. uri	Pri Jemcu
ZALIOG	nedelja	15. 12.	ob 10. uri	Pri Slavcu
DRAŽGOŠE	sreda	18. 12.	ob 18. uri	Gostilna pri Malki
ČEŠNJICA	četrtak	19. 12.	ob 18. uri	Zadružni dom
MARTINJ VRH	petek	20. 12.	ob 8. uri	Osnovna šola
SELCA	torek	24. 12.	ob 18. uri	Zadružna dvorana
LUŠA	petek	20. 12.	ob 18. uri	Kmetijska zadr.
BUKOVŠČICA	poned.	23. 12.	ob 18. uri	Osnovna šola
ŠKOFJA LOKA	petek	20. 12.	ob 8. uri	GO Škofja Loka
ZMINEC	poned.	23. 12.	ob 8. uri	Zadružni dom Zminec
LOG	petek	20. 12.	ob 17. uri	KZ Log
POLJANE	nedelja	22. 12.	ob 9. uri	Kulturni dom
LUCINE	sobota	21. 12.	ob 17. uri	Osnovna šola
HOTAVLJE	nedelja	15. 12.	ob 9. uri	Zadružni dom
SOVODENJ	torek	17. 12.	ob 9. uri	Zadružni dom

Območje občine Trzin

TRZIN	nedelja	22. 12.	ob 9. uri	SO Trzin — vel. sejna dvorana
LOM	nedelja	22. 12.	ob 9. uri	LOM — dom druž. organ.
PODLJUBELJ	nedelja	22. 12.	ob 9. uri	Podljubelj — dom druž. organ.

Območje občine Kranj

JEZERSKO	četrtak	19. 12.	ob 19. uri	pisarna proiz. okoliša
PREDDVOR	četrtak	26. 12.	ob 8. uri	Gostilna Majč
GORIČE	četrtak	26. 12.	ob 11. uri	Kulturni dom
NAKLO	sreda	25. 12.	ob 8. uri	Zadružni dom
PODBREZJE	sreda	25. 12.	ob 11. uri	Kulturni dom
PODBLICA	četrtak	26. 12.	ob 8. uri	Gostilna Vidic
BESNICA	četrtak	26. 12.	ob 11. uri	Zadružni dom
ZABNICA	sreda	25. 12.	ob 11. uri	Zadružni dom
MAVČICE	sreda	25. 12.	ob 8. uri	Zadružni dom
ŠENČUR	sreda	25. 12.	ob 10. uri	pisarna gozdnega okoliša
CERKLJE	četrtak	26. 12.	ob 18. uri	Zadružni dom
ŠENTURŠKA GORA	četrtak	26. 12.	ob 10. uri	Gostilna Grile

Dnevni red zborov

1. Odločanje o sprejemu samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo GG Kranj
2. Odločanje o samoupravnem sporazumu o združevanju v sestavljeno organizacijo združenega dela gozdarstvo in lesna industrija Gorenjske ter o samoupravnem sporazumu o specializaciji in delitvi obstoječega proizvodnega programa.
3. Razno

Zaradi pomembnih odločitev Vabimo kmete-lastnike gozdov, da se zborov zanesljivo udeležijo.

OBĀAT ZA KOOPERACIJO

Organizacijska enota ŠKOFJA LOKA
Organizacijska enota TRZIN
Organizacijska enota PREDDVOR

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, etnološka, kulturno-zgodovinska in umetnostno-zgodovinska zbirka. V galeriji v isti stavbi je na ogled razstava slikarskih del NASE GORE, ki je prirejena v počastitev 75-letnice Planinskega društva Kranj, v 2. nadstropju pa etnografska razstava KMEČKO GOSPODARSTVO V DOLINI.

V Prešernovi hiši je odprt PREŠERNOV SPOMINSKI MUZEJ. V galeriji v isti stavbi pa je odprta razstava BOŽIDARJA JAKCA, portreti slovenskih pesnikov in pisateljev. Razstava je prirejena ob 174-letnici rojstva dr. Franceta Prešerna.

Stalne zbirke v baročni stavbi v Tavčarjevi ulici 43 so zaradi adaptacije stavbe začasno zaprte.

Razstavne zbirke oz. razstave so odprte vsak dan ražen ponedeljka od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

V. d. ravnatelj:
Franc Benedik

**Odbor za kadrovske zadeve
Grafičnega podjetja
Gorenjski tisk Kranj
objavlja prosto delovno mesto**

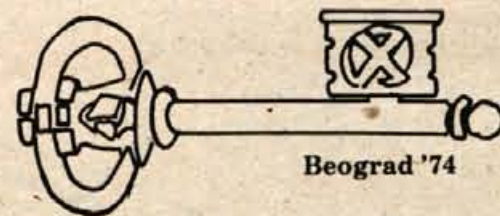
grafika — oblikovalca

Pogoji: kandidat mora imeti šolo za oblikovanje — grafična smer. Delovne izkušnje v tem poklicu so zaželene. Vloge na razpis z dokazili o strokovnosti dostavite pismeno na naslov G. p. Gorenjski tisk Kranj do 20. decembra 1974.

*Najnovejše modele smučarskih čevljev
lahko dobite v vseh prodajalnah Alpine*

**SLOVENIJALES
ALPLES
INDUSTRIJA POHIŠTVA
64228 ŽELEZNIKI**

Beograd '74

OBIŠČITE RAZSTAVO POHIŠTVA

**sistem Triglav —
dobitnik zlatega ključa Beograd '74**

**pohištvo za kopalnice —
dobitnik diplome Beograd '74**

**Razstava bo odprta od 10. do 28. decembra
od 9. do 18. ure ob delavnikih
in od 9. do 14. ure ob sobotah in nedeljah
v prodajalni ALPLES v Železnikih**

NAGRAJENO POHIŠTVO TRIGLAV JE ŽE V PRODAJI

**Osrednja knjižnica
občine Kranj**

**razpisuje delovno mesto
višjega
knjižničarja
za nedoločen čas s pol-
no delovno obveznostjo**

Pogoji: višja izobrazba knjižničarske smeri ali višja izobrazba druge smeri z ustreznimi knjižničarsko prakso.

Poskusno delo poteka v skladu s samoupravnim sporazumom o pridobivanju strokovnih kvalifikacij bibliotekarske stroke.

**Prijave sprejema odbor za
medsebojna razmerja 15
dni od objave v časopisu.**

**Planinsko društvo
Dovje-Mojstrana**

**sprejme v stalno ali za-
časno zaposlitev**

**oskrbnika
in servirko**

**za planinsko postojan-
ko Aljažev dom v Vra-
tiah.**

Pogoji: sposobnost za delo oskrbnika oz. strežbe in vsaj pasivno znanje nemškega jezika.

Nastop dela: 1. aprila 1975.

Pismene ponudbe pošljite na naslov: Planinsko društvo Dovje-Mojstrana p. 64281 Mojstrana.

Poklicna lesna šola

**Škofja Loka,
Kidričeva 59**

**razpisuje
javno licitacijo
za prodajo
osnovnih sredstev:**

- krožna žaga z motorjem,
- tračna mizarska žaga z motorjem,
- grelne plošče za stiskalnice

Vsa navedena osnovna sredstva so stara preko 15 let.

Za organizacije združenega dela je licitacija 21. decembra 1974 od 8. do 10. ure, za privatnike pa od 10. do 12. ure.

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

TOZD KOMERCIALNI SERVIS enota AGROMEHANIKA
Cesta JLA 2, telefon 23-485, 24-778

Tehnično popolne in ekonomsko opravičljive proizvode tovarne SIP ŠEMPETER, samonakladalne prikolice in obračalnike vam nudimo do 25. decembra **NA KREDIT**

Udeležba po dogovoru od 30 do 50 %, ostalo kredit od 3 do 18 mesecev. Z rezervnimi deli za celotni program se lahko oskrbite v naši trgovini na Koroški 25 v Kranju, telefon 24-786. Rezervne dele pa lahko naročite tudi pismeno z označbo katalogske številke, nakar vam jih pošljemo v 2 dneh.

Iz celotnega proizvodnega programa vam nudimo na kredit pod gornjimi pogoji:

- izkopalnike krompirja,
- škropilnice 200, 300 in 500 l (pritisk 40 atm),
- kultivatorje z drobilci,
- polavtomatske sadilnike za krompir.

NA KREDIT LAHKO KUPITE VSE STANDARDNE PRIKLJUČKE ZA VEČJE TRAKTORJE, KOSILNICE, BCS, MOTI, KAKOR TUDI TRAKTORJE ZNAMKE DEUTZ IN TOMO VINKOVIČ ITD.

povečajte svoje stanovanje...

Izdeluje »NOVA OPREMA« Slovenj Gradec

Z raztegljivim foteljem-ležiščem BINOM boste hitro zadovoljni, enostavno in poceni rešili problem bivanja vaših gostov ali drugačno stisko s prostorom. Z NEKAJ PRIJEMI BOSTE SPREMENILI DNEVNO SOBO V SPALNICO IN OBRAČNO!

KRANJ — Primskovo in Titov trg 5

lesnina

Do zdaj še niste vozili tako lahke samokolnice

PRIHRANEK PRI ČASU IN DENARJU

Izdelana je iz jeklenih cevi in jeklene pločevine

prostornina posode: 40 l
nosilnost: 100 kg
kolo: $\varnothing$ 400 x 100 pnevmatika ali $\varnothing$ 320 x 65 — polna guma
teža: 15 kg

SAMOKOLNICA 6-901

BETONSKI MEŠALEC PRIHRANI VEČ KOT STANE

vsebinska posode: 100 l in 130 l
kapacitete: 3,5 m³ betona na uro
pogon: enofazni ali trifazni elektromotor, bencinski motor

Betonski mešalec lahko dobite v dveh izvedbah:
z jeklenim zobniškim vencem
z litoželeznim zobniškim vencem

LIV
kovinsko podjetje
POSTOJNA - SLOVENIJA
tel. 21-232

NAJCENEJŠI SO BETONSKI MEŠALCI LIV V PAVILJONU BLAGOVNICE FUZINAR NA NOVOLETNEM SEJMU, KJER LAHKO IZKORISTITE TOVARNIŠKO ZNIZANJE.

Novoletno razpoloženje pri vas doma bo še prijetneje, ko se boste razvedrili z vašimi otroki ob

kratkometražnih in dolgometražnih filmih, posnetih z

BARVNIMI RISANKAMI

WALT DISNEYA in HANA BARBERA

Mini filme in tehno filme — uvoz Italija — lahko kupite v črno-beli ali kolor tehniki (8 mm super in normal) na fotooddelku v Globusu

Graditelji!

Kmetijsko živilski kombinat Kranj
TOZD Komercialni servis Kranj

obvešča vse graditelje, da prodajamo v skladišču gradbenega materiala **Hrastje** po ugodnih cenah:

- stavbno pohištvo
- parket
- betonske mešalce L 100
- cement

Izkoristimo ugoden nakup!
Informacije dobite na tel. št. 21-611

ZASTAVA

avtomobili

slovenija avto

★ cena s
popustom
49.442,70 din

Z
1300

Z
101

Z
125 PZ

★ cena s
popustom
56.991,80 din

★ bančni
kredit

★ staro
za
novo

★ cena s popus-
tom 53.489,80 din

★ 40.000 din kredita pri
Slovenija avto ★ 10 %

učežba ★ velika izbira barv
★ dodatna oprema ★ staro za novo

★ bančni
kredit

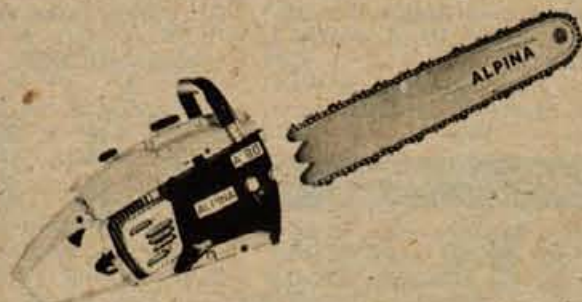
★ staro
za
novo

Ljubljana, Maribor, Celje — Avtomotor,
Kranj, Koper, Krško, Idrija

★★★★★

Obiščite nas na novoletnem sejmu v Kranju od 15. do 26. de-
cembra, kjer vam bomo s strokovnim nasvetom pomagali
k pravilnejši izbiri.

motorne kosilnice
ALPINA

žage ALPINA

2 % znižan prometni davek

ŽIVILA

Kranj
TOZD Maloprodaja

Obiščite nas na XV. jubilej-
nem sejmu v Kranju od 15.
do 26. decembra 1974

Vabimo vas na veselo silvestrovanje v
Delavskem domu v Kranju

v torek, 31. decembra, ob 20. uri.

Ob 21. uri bo silvesterski meni z buteljko vina in ob 2. uri hladen
narezek.

Za stare in mlade igra priznani ansambel Karavani iz
Kamnika. Rezervacije po 200 din sprejema upravnik de-
lavskega doma tel. št. 23-280 in Gostišče Kuhar, Adergas
št. 37.

Obiščite naš paviljon —
prepričajte se — zadovoljni
boste

Na novoletnem sejmu v
Kranju od 15. do 26. decem-
bra boste ugodno kupili
moško, žensko in otroško
obutev z ortopedskimi vlož-
ki, po konkurenčnih cenah.
Modno čevljarstvo
Kern Stanko, Kranj, Parti-
zanska 5.

Reklamna
prodaja
v prodajalnah
ŽIVILA

Mercator
vam svetuje!

- pohištvo
- stroji za gospodinjstvo
- peči
- TV aparati v beli in barvni tehniki
- gospodinjski strojčki
- okraski za jelko
- zavese
- odeje
- tekstil
- preproge
- perilo
- smuči
- sanke
- smučarska oprema
- smučarske čevlje

Cenjeni potrošniki, Mercator
vas vabi na ogled novoletnega
sejma v Kranju. V hali A in
hali C si oglejte razstavljeno
blago, ki ga razstavlja in pro-
daja po izredno ugodnih cenah
Mercator TOZD Preskrba iz
Tržiča.

25^{let}
M
Mercator

Skratka vse, kar potrebujete za obdaritev vaših najbližjih ob
novem letu si lahko nabavite prav v paviljonu Mercatorja v hali
A in C. Novoletni popust, prodaja na potrošniški kredit do 2
milijona din, brez porokov in brezplačna dostava na dom so
ugodnosti, ki jih ne kaže zamuditi.

Obiščite novoletni sejem v Kranju. Obiščite paviljon Mercatorja
v hali A in C.

Zakaj premišljevat
kakšno naj bo
NOVOLETNO DARILO

Obiščite
naše
prodajalne

KRANJ

u Kranju
Bledu
Jesenicah
Tržiču
Škofji Loki
Žireh
Gorenji vasi
Metliki

svetovali vam bomo
in vas prijazno postregli

GOSPODINJE!

Meso
Kamnik

Vsem, ki želite nakupiti večje količine mesa za zamrznitev
— nad 30 kg — sporočamo, da bomo prodajali SVEŽE
goveje in SVEŽE svinjsko meso v polovicah, in sicer go-
veje po 27 in svinjsko po 24 din za kg.

Meso bomo prodajali:
v soboto, 21. decembra, od 10. do
16. ure in
v nedeljo, 22. decembra, od 7. do
12. ure.

Obenem bomo organizirali tudi demonstracijo zamrzo-
vanja živil v LTH zamrzovalnih skrinjah, ki jo bo vodila
Ela KOVAČIČ, priznani jugoslovanski strokovnjak na
tem področju.

Zamrzovalne skrinje
prijateljice gospodinjstva

LTH * * * *

Predmeti čakajo lastnike

V sodelovanju s postajo milice Kranj so kriminalisti kranjske UJV pred kratkim zalotili skupino šestih mladih fantov, trije med njimi so mladoletniki, ki so se specializirali za vlome v avtomobile in na krajo avtomobilskih delov. Njihovo področje dela je bil Kranj pa tudi okolica Kranja tja do Preddvora. Za zdaj je znanih dvanajst primerov vlomov v avtomobile ali kraj avtomobilskih delov.

Na UJV Kranj hranijo dva para meglenk, za katere ne vedo, kdo je njihov lastnik. Prve so znamke Saturnus in so bile snete z nekega tovornjaka pri kranjski železniški postaji, druge pa so znamke Cibiè in so jih ukradli z nekega osebnega avtomobila parkiranega v Preddvoru. Na lastnike čakajo tudi gasilni aparati, rezervno kolo, ukradeno iz fiata 750 neke na Planini, več rotorjev, razdelilnih kap in drugo. Tudi pony kolo, ukradeno pri Globusu, modre barve čaka lastnika: številka kolesa je 030615. Vendar pa so fantje kolo prebarvali na rdeče.

L. M.

nesreče

Neprimerna hitrost

V sredo, 11. decembra, popoldne se je na Cesti svobode na Bledu pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznik osebnega avtomobila Alfonz Ceglar (roj. 1954) z Jesenic je vozil proti Bledu. V ostrem ovinku pri jezeru ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo v levo prav tedaj, ko je iz nasprotne smeri pripeljal v osebnem avtomobilu Zoran Solon (roj. 1950) iz Krškega, ki je vozil v ovinek po notranji strani svojega pasu. Ko je zagledal pred seboj Ceglarjev avtomobil, je močno zavrl, tudi voznik Ceglar je zaviral, vendar sta vozila trčila. V nesreči je bil voznik Ceglar huje ranjen, voznik Solon in sopotnik pa sta bila le lažje ranjena. Škode na avtomobilih je za 15.000 din.

Plin se je vžgal

V ponedeljek dopoldne se je na terasi ene od stolpnic v novem stanovanjskem naselju Vodovodni stolp v Kranju vžgal plin. Delavci podjetja Projekt iz Kranja so na terasi zalivali ploščice z bitumenom. Pri segrevanju mase s plinom pa na jeklenki niso imeli pravih priključka. Tako se je plin nenadoma vžgal. Škode ni bilo. Hitro pa so posredovali kranjski poklicni gasilci.

Delovne organizacije in krajevne skupnosti, razveselite otroke vaših delavcev in občanov z lutkovno igro MEH ZA SMEH in obiskom dedka Mraza s spremstvom.
Vse informacije se dobe vsak dan na Šenturski gori 18 (šola) Cerklje 64207.
KUD Šenturska gora

Drage vžigalice

Niti v sanjah gotovo ni pričakoval Jože Prešern (roj. 1939) iz Lesc, da se mu bo kakih 100 metrov od hiše, kjer stanuje, pripetilo kaj takega. V petek, 6. decembra, se je okoli polnoči na kolesu peljal po Alpski cesti v Lescah proti svojemu domu. Tedaj je opazil, da ga ustavlja mlajši moški, ki mu je že od daleč vpil, ali ima cigareto. Prešern je ustavil in neznanec ponudil cigareto in še vžigalice. Škatlico cigaret mu je neznanec vrnil, za vžigalice pa je rekel, da mu jih vrne, če jih kupi. No, za tako kupčijo Prešern ni bil, čeprav je imel prav tedaj pri sebi veliko denarja. Neznanec ga je močno udaril v obraz in stepla sta se. Prešern je hotel steči proti domu, toda neznanec ga je ujel, podrl na tla, ga zgrabil za vrat in z glavo butal ob tla. Ob tem ruvanju pa je neznanec padla iz žepa majhna črna denarnica za drobiž. Prešern je to opazil, pahnul od sebe napadalca, pograbil denarnico in jo zalučal s ceste v travo. Še preden je napadalcu ušel, mu je ta zagrozil s strelom, vendar pa kot kaže orožja ni imel pri sebi. Prešernu je uspelo uteči in se je skrtil doma za dvarnico. Sosedov pes je še celo uro vznemirjeno lajal, zato je Prešern mislil, da ga napadalec še išče. Šele okoli ene ure zjutraj je Prešern prijavil napad na postaji milice v Radovljici.

Prešernovo kolo so našli pri železniški postaji, ker se je z njim odpravil napadalec. Denarnico pa so miličniki iskali že takrat ponoči in potem še zjutraj. Res je ležala v travi ob telefonskem drogju. V njej je bilo nekaj drobiža in pa odtrgan kupon od prodajnega bloka za znesek 200 din. Na njem je bilo z žensko pisavo napisano ime Mravinec. Zdal so miličniki opravili obširno preverjanje; najprej so ugotovili, da s takimi bloki prodajajo v jeseniškem Union marketu. Prodajalka se je spomnila, da je nekemu prodala moške hlače, ta pa je dal 200 din na račun, ostalo pa naj bi prinesel kasneje. Da ne bi bilo pomote, je prodajalka napisala na blok še njegov priimek. No, kupca po hlače ni bilo, pač pa so prišli miličniki. Tudi prodajalkin opis se je ujema s Prešernovim opisom, da gre za mlajšega moškega črnih las. Ko se je izkazalo, da gre za isto osebo, Mravince ni bilo težko odkriti. Našli so ga v komunalnem podjetju Kovinar, kjer dela kot pleskar, doma pa je 24-letni Anton Mravinec s Suhe pri Kranju. Ko so ga povprašali o nočnem dogodku, se je sicer nekega pretepa spominjal, stebel naj bi se, ko je odhajal iz gostilne, da pa je hotel od Prešerna denar, o tem pa ne ve ničesar. Okoliščine tega dogodka bo seveda razjasnila preiskava.

L. M.

Hranilno kreditna služba Kmetijske zadruga Škofja Loka razpisuje natečaj

za investicijske kredite v zasebno kmetijstvo,

ki jih bo Hranilno kreditna služba KZ Škofja Loka v letu 1975 dajala iz sredstev odobrenih kreditov LB, lastnih hranilnih vlog in drugih virov z namenom usmeriti, modernizirati in povečati kmetijsko proizvodnjo.

Natančni razpisni pogoji so objavljeni na oglasnih deskah vseh proizvodnih okolišev KZ Škofja Loka. Prijave zbira kmetijska pospeševalna služba KZ Škofja Loka do vključno 31. decembra 1974.

V istem razpisnem roku zbira tudi predhodne prijave oz. prošnje za najem kreditov za investicijska vlaganja v kmečki turizem.

Zahvala

Ob prerani izgubi našega dragega moža, očeta, sina

Franceta Ferliča

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in nam izrekli sožalje. Iskrena hvala gasilskemu društvu iz Brezij in okolice.

Žalujoci: žena, hčerka, mati in ostalo sorodstvo

Brezje, 13. decembra 1974

Zahvala

Ob boleči izgubi dragega očeta, starega očeta, brata in strica

Jakoba Kuralta Robasovega ata

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom in vaščanom za izraze sožalja in sočustvovanja. Hvala vsem za tako številno udeležbo na njegovi zadnji poti. Zahvala dr. Beleharju in duhovščini iz Cerklj. Posebna zahvala kolektivu Triglav-konfekcije Kranj in Planiki Kranj za podarjene vence.

Žalujoci: sinovi Ivan, Tone, Jakob in Franci z družinami, hčerke Pavla, Milka, Dani z družinami, Ivanka in Mici ter ostalo sorodstvo.

Cerklje, Visoko, Kranj, 8. decembra 1974

Zahvala

Ob boleči izgubi naše dobre mame, stare mame in sestre

Doroteje Hafner

Mružove mame od Sv. Duha

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, znancem in vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala dr. Bračkovi in g. župniku. Iskrena hvala pevcem za ganljive žalostinke ter vsem, ki so ji poklonili vence in nam izrekli sožalje.

Vsem in vsakemu prisrčna hvala.

Žalujoci: hči Lojzka, sestra, vnuka ter ostalo sorodstvo.

Sv. Duh, Žabnica, 13. decembra 1974

Zahvala

Ob boleči izgubi moža, očeta, starega očeta, brata in strica

Franca Jenka

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za tople izraze sožalja, za darovano cvetje. Posebno se zahvaljujemo dr. Bračkovi za ves njen trud v dolgi bolezn, gospodu župniku za tolažilne besede in vsem, ki ste ga spremili v velikem številu na njegovi zadnji poti.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: žena Ana, hčerka Martina in sin Mirko z družino ter ostalo sorodstvo.

Gorenja vas, 13. decembra 1974

Zahvala

Ob boleči nepričakovani izgubi našega ljubečega moža, atka, sina, brata, strica, nečaka in bratranca

Franca Jagodica

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga spremili na njegovi zadnji, mnogo prežgodej končani življenjski poti, mu poklonili cvetje ter nam izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo vsem sosedom za nesebično pomoč, podjetju SGP Projekt Kranj in g. župniku za opravljeni pogrebni obred.

Žalujoci: žena, sin, mama, ata, sestre in bratje z družinami ter ostalo sorodstvo.

Dvorje, Ambrož pod Krvavcem, Sidraž, Bistričica, Komenda, Križ, 9. decembra 1974.

Zahvala

Ob boleči izgubi naše dobre mame, tete in sestrične

Marjane Logar

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ji podarili vence in cvetje, nam izrekli pismena in ustna sožalja ter za spremstvo k večnemu počitku. Posebna zahvala dr. Stenskovu, osebju Kirurški klinike v Ljubljani in dr. Petriču za lajšanje bolečin v njenih zadnjih urah. Zahvala tudi Vrtnarji Kranj — sindikalni podružnici KZ, sodelavkam za podarjeni venec in spremstvo. Enaka zahvala sodelavkam Konfekcije Triglav Kranj. Zahvaljujemo se gasilcem iz Šenčurja in g. župniku iz Šenčurja za lepo opravljeni cerkveni obred.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: hčerki Micka in Francka ter Marinka in ostalo sorodstvo.

Šenčur, 13. decembra 1974

STALNA RAZSTAVNA
 PRODAJA POHISTAVNA
5%
POPUST

PRODAJA ZA DEVIZE; DOBAVA NA DOM

VELIKA IZBIRA IZDELKOV
 LASTNE PROIZVODNJE

Sejemski hala Savski log Kranj v
 času XV. jubilejnega novoletnega
 sejma od 15. do 26. decembra

SLOVENTJALLES

BULJANIK

PRENOSNI
 TRANSFORMATOR
 ZA VARJENJE

TBH 140
Bantam

Za varjenje kosov tanke pločevine ali za njeno obdelavo je najidealnejše orodje BANTAM transformator: ker tehta le 20 kg, je zelo primeren za delo v delavnici ali na potovanju. Z njim lahko varite navadno mehko jeklo, nerjaveča jekla in jekla, ki so odporna proti kislinam. Moč je variti lito železo ali obnoviti izrabljene površine z elektrodami za trdo varjenje. Stroj je možno priključiti na enofazni priključek 220 V.

Za BANTAM velja garancija leto dni. Če se pokvari v garancijskem roku, bo kupec dobil v zameno nov aparat. Če pa se stroj pokvari po garancijski dobi, lahko kupec BANTAM zamenja za novega — po zelo nizki ceni.

Brodgradilište, tvornica dizel motora i tvornica električnih strojeva i uređaja — Pula

P. P. ŠTEV. 208, TELEFON: CENTRALA (052) 22-322
 TELEX: 25 252 YU ULJTES

V Pulju slavospev kranjskim
 kolesarjem

V soboto je bila v delavskem domu v Pulju svečana podelitev Velike trofeje Siporexa, namenjene najuspešnejšemu kolesarju-mladincu v sezoni 1974, njegovemu trenerju in klubu. Kot smo že poročali, je bil v tem tekmovanju najboljši mladi kolesar kranjskega kolesarskega kluba Sava Bojan Ropret, sicer tudi prvi v našem razpisu za najboljšega športnika Gorenjske. To lovoriko si je priboril s svojimi sedemnajstimi zmagami v minuli sezoni, med katerimi pa so najdražje tiste, ki so mu prinesle naslove državnega prvaka za vožnjo na kronometer, za gorsko prvenstvo in vožnjo na 4000 m ter dva naslova slovenskega prvaka, medtem ko od mednarodnih uspehov velja omeniti njegovo etapno zmago v vožnji na kronometer na dirki Trofej favorita v ČSSR oz. 3. mesto v končni uvrstitvi te dirke. Vendar se Bojan ni boril le zase,

kajti prispeval je tudi levji delež k zmagama mladinske ekipe Save na državnem prvenstvu v cestni vožnji in vožnji na 4000 m, a da bo njegova superiornost v tej konkurenci še bolj očitna, naj vam predočimo točke, ki so jih posamezni tekmovalci zbrali na dirkah, ki so se ocenjevale za to nagrado. Bojan jih je zbral 209, drugouvrščen Keršič (Branik) in tretjevrščen Udovič (Sava) po 87, od ostalih kranjskih mladincev pa so točke osvojili še Terglav, ki se je s 33 točkami uvrstil na 11. mesto, Reven s 16 na 14. mesto, Lomberger pa s 5 točkami na 22.—27. mesto. Če bi sešteli tudi točke, ki so jih dosegli tekmovalci posameznih klubov, potem je pokal, ki ga je Ropret prinesel svojemu klubu, povsem opravičeno v Kranju, saj bi Sava na prvem mestu imela 350 točk, Branik na drugem pa 113, s čimer je tudi trener kranjske čete Franc Hvasti dokazal, da je vreden zaupanja, ki mu je bilo izkazano in da je bilo darilo, ki ga je v Pulju prejel iz rok zveznega kapetana za mladince Edvarda Rajkoviča, izročeno v prave roke. F. Jelovčan

Kurikkala
 na Jezerskem

Po šestih letih bo spet v Jugoslaviji tradicionalno tekmovanje najboljših srednjeevropskih tekačev za pokal Kurikkala. Na tekmovanju bodo nastopili najboljši tekači Francije, Italije, Švice, ZRN, Avstrije in Jugoslavije, povabljeni pa so še skandinavski dežele, reprezentanca Poljske in Sovjetske zveze. Tekmovanje bo 8. in 9. marca na Jezerskem v organizaciji smučarskega kluba Triglav. Organizacijski komite za izvedbo tega največjega tekaškega tekmovanja v Jugoslaviji, ki ga vodi Peter Žibert, že nekaj mesecev pridno dela, tako da bi bila organizacija tekmovanja čim boljša. Že v predsezoni so tekmovalci Triglava pripravili predpisane proge na tereh na Jezerskem. Pokroviteljstvo nad tekmovanjem je prevzela Ljubljanska banka. J. Javornik

Pionirski referat

Pri Smučarskem društvu na Jesenicah so v letošnjem letu začeli z intenzivno vzgojo in s treningi najmlajših smučarjev. Tako so pri alpski sekciji ustanovili pionirski referat, v okviru katerega delujejo mladi smučarji. Razdeljeni so v tri starostne skupine: cicibani, mlajši pionirji, starejši pionirji.

V smučarsko šolo, ki so jo uvedli pri Smučarskem društvu na Jesenicah, žele vključiti predvsem tiste mlade alpske smučarje, ki se brez potrebne znanja vključujejo v društvo. Tako so pri Smučarskem društvu napravili velik korak naprej pri vzgoji mladih, med katerimi je predvsem za alpske discipline veliko zanimanja, do zdaj pa so bili vsaj nekateri brez prave vzgoje in brez trenerjeve strokovne pomoči. Upajo, da bodo tako dobili dovolj mladih, ki naj bi stopili na pot uspešnega alpskega smučanja, ki ima na Jesenicah bogato tradicijo. D. S.

Ločani
 na taborniški olimpiadi

V počastitev praznika republike je bila v Pulju četrta taborniška olimpiada. Tekmovanje, ki je trajalo tri dni, je pripravil odred »Vladimir Gortan«, lanskoletni zmagovalec šampionata v Zagrebu. Poleg ekip iz SR Hrvatske so se tekmovanja udeležili tudi predstavniki Sarajeva, Zemuna, Valjeva ter odreda »Svobodni Kamnitnik« iz Škofje Loke. Skupno je nastopilo dvajset desetčlanskih ekip.

Na olimpiadi so se tekmovalci pomerili med seboj v orientacijskem krosu, signalizaciji, vozlih, postavljanju šotorov, kurjenju ognjev ter prvi pomoči. Na prvi pogled je tekmovanje podobno taborniškemu mnogoboju, v resnici pa so pravila na olimpiadi precej drugačna od onih, ki veljajo na tekmovanjih v naši republiki. Čeprav Ločani, ekipa je štela pet tabornic in pet tabornikov, niso pričakovali kakega posebnega uspeha, so se uvrstili na zelo dobro peto mesto. K temu je veliko pripomogla rutina tekmovalcev, saj so bili med izbranci prekaljeni taborniki iz ekip, ki so letos osvojile naslove državnih prvakov v slovenskem taborniškem partizanskem mnogoboju ter republiških prvakov v taborniškem mnogoboju. J. M.

Kegljači
 Triglava drugi

Na tašmajdanskem kegljišču v Beogradu je bilo letošnje državno prvenstvo desetčlanskih moških ekip v borbenih igrah. Lep uspeh so dosegli kegljači kranjskega Triglava, ki so prvi dan dosegli odličan rezultat — podrli so kar 1058 kegljev — in povedli. Toda naslednji dan so jih le za keglj prekosili kegljači zagrebškega Medveščaka s svetovnim prvkom Nikolo Dragašem na čelu in jim tako odvzeli prvo mesto. Rezultati: 1. Medveščak (Zagreb) 1059, 2. Triglav (KR) 1058, 3. Poštar (Split) 1054, 4. Split 1036, 5. Grmošička (Zagreb) 1008. -dh

Cesta JLA 6/1
 nebotičnik

PROJEKTIVNO
PODJETJE
K R A N J

Izdeluje načrte za vse vrste visokih in nizkih gradenj. Razpolaga z načrti tipskih projektov stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij.

V zimskem bazenu
 štafete 25 x 25 m

V nedeljo se v zimskem bazenu v Kranju obeta zanimivo plavalno tekmovanje. Komisija za plavanje pri TKS Kranj bo namreč organizatorica prvega tekmovanja štafete 25 x 25 m.

Po prijavih sodeč — objavile so se že ekipe OS Simona Jenka, OS Franceta Prešerna, Gimnazije, Tekstilne šole, KS Vodovodni stolp (4 ekipe), JLA, Iskre, IKOS, Obrtnikov in Planike, pričakujejo pa še prijave Save, Tekstilindusa in drugih — bo nastopilo nad 400 plavalcev in plavalk. Ker pa so pravila tekmovanja taka, da vsak plava v tistem slogu, ki mu najbolj leži, se obetajo zanimive borbe za najboljšega v obeh konkurencah. Prvi bodo ob 9. uri štartali učenci osnovnih in tekstilne šole, ob 9.30 krajevne skupnosti in ob 10. uri ostali.

Vse štafete, ki želijo tekmovali in še niso prijavljene, se lahko prijavijo še pol ure pred začetkom tekmovanja na bazenu tajniku plavalne komisije Marjanu Lampretu. -dh

